

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 5122, 5123,
5124, 5125, 5126.
Inseratni oddelak: Ljubljana, Selem-
burgova ul. 2. — Tel. 5492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2465.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
1. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 73.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina: ena mesečno Din 20.—
Za inozemstvo Din 40.—
Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon
5122, 5123, 5124, 5125, 5126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2465.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

Nova češkoslovaška vlada

V Pragi je sestavljena nova vlada, »staronova«, kakor jo imenuje češko časopisje. To ime naj izraža, da je novi kabinet v svojem bistvu samo nadaljevanje predvolilnega z neznanimi, pred vsem osebnimi spremembami. Če si pa pogledamo bližje, vidimo, da segajo razlike med zdaj in poprej globlje in da so volitve vendarle ustvarile precej drugačno situacijo. Že pred volitvami je bilo jasno, da bo tudi zanjprej moral ostati ohranjen koalicijski princip, ker nobena stranka ni imela izgledov na pridobitev takega števila mandatov, da bi mogla sama ali morda skupno še s kako sorodno stranko tvoriti homogenejšo večino, kakor jo je predstavljala prejšnja koalicija, in tako prevzeti državno krmilo ter odgovornost za usodo republike.

Že pred volitvami so splošno računali tudi s tem, da se bodo posebno v nemškem taboru izvršile znatne spremembe v posebnem stanju strank. V vrstah vladne koalicije pa so se nadejali, da se bodo mogle izgube nemških aktivistov izravnavati s padcem komunistične opozicije, ki je bila prav tako ali še bolj izpostavljena bojevitosti Henleinove sudetske fronte, kakor rdečezeleni nemški blok socialističnih in agrarnih aktivistov.

V teh računih in kalkulacijah pa je bila napaka, katero so nevedno razodeli številke volilnega izida. Demisija predvolilne koalicije vlade zato ni bila samo formalnost, ki je v demokratskih državah običajna, da dobi nova zbornica možnost vplivati tudi na sestavo nove vlade. Bila je potrebna iz zelo stvarnih razlogov, kajti naj običajno kdo volilne številke kakor jih hoče, ne more si privrati, da je koalicija kot taka doživela nazadovanje: spremenila se je iz večine v manjšino. To ne velja samo za nemško vladno krilo, čigar dobra polovica je obležala na bojišču. Tudi češkim večinskimi strankami ni bilo priznane eno celo mogočni agrarci beležijo izgubo enega mandata.

Jedro koalicije je seveda kljub tem izpremembam ohranjeno, vendar je bilo treba misliti na njegovo razširjenje. Razmeroma lahko so bili pridobljeni za koalicijske češki obrtniki, ki so zrasli pri volitvah na 17 mandatov. Vendar tudi tu ni šlo brez načelnih in osebnih koncesij, kar se je pokazalo v pritaenju, toda izredno žilavi zakulisni borbi za trgovski portfelj. S Hlinkovimi avtonomisti pa vsaj za enkrat ni šlo. Po informacijah praških listov pa pogajanja niso popolnoma prekinjena in za jesen pričakovati razširjenja koalicije tudi na slovaško »ludovo« stranko.

Nova vlada razpolaga v poslanski zbornici z zadostno večino, saj šteje 166 glasov od tri stotih, kolikor je vseh poslancev. Vendar pa razlika 166 : 134 ni tako velika, da bi odvzela vladi stalno skrb za polnoštevilno navzočnost koalicijskih poslancev. Še z večjim poudarkom pa govori za razširjenje koalicije njena sestava po narodnostnih. Češko-slovaške stranke v koaliciji sami namreč nimajo večine parlamenta v svojem taboru, saj je število njihovih mandatov le 150. To dejstvo dviga pomen nemških vladnih strank daleč nad višino njihovega števila v zbornici. Nemški agrarci in socialisti bodo tvorili tako dolgo jeziček na tehnični, dokler se češkoslovaški del koalicije ne ojači.

Nemški aktivisti tudi že pred volitvami niso bili brez močnega vpliva in so s svojimi nacionalnimi zahtevami večkrat povzročali mučne situacije, ki so izven parlamenta napravljale mnogo slabe krvi. Odslej pa bodo stali pod stalnim pritiskom zmagovitih Henleinovcev, ki so jim že pri prvem nasokku pobrali gladi dve tretjini vseh nemških mandatov. Bati se je zato, da bo v bodoče njihova taktika še radikalnejša in da bo psiho za stalne nesigurnosti močno vplivala na vsako njihovo odločitev. Henlein je izdal parolo, da nemška udeležba na vladi ni stvar posameznih strank, nego vse nemške nar. skupnosti, in gotovo ne bo zamudil nobene prilike za bojovito kritiko, ko že zdaj odreja aktivistom legitimacijo, govoriti v imenu nemške manjšine, ki se je pri volitvah z ogromno premočjo izrekla za poenotenje pod Henleinovim voditeljstvom.

Seveda je mnogo odvisno od nastopa in taktike opozicije v novem parlamentu. Henlein je takoj po volitvah prezidentu Masaryku brzojavno izrazil svojo lojalnost in voljo za aktivno sodelovanje v državni politiki na podlagi ustave. Vlada pa se za pritegnitev Henleinove stranke iz umljivih razlogov ni mogla odločiti. Nikdo ne veruje prav v iskrenost Henleinove demokracije, ki jo je sprejel, kakor se splošno sodi, zgolj formalno, da si odpre pot k volitvam. Tudi so ideje in morda celo stvarne zveze Henleinove armade s tretjim cesarstvom še preveč nerazčiščene, da bi se mogla risirati njegova aktivna udeležba pri državni politiki in upravi. Vsekakor pa je njegova skupina v parlamentu tako močna in v nemških množicah tako zaresnjenjena, da bo morala z njo prav resno računati vsaka vlada.

Res pa je, da se sme vlada v vseh nacionalnih in državnih nujnosti zanašati

Bouissonova vlada padla

Francoska zbornica je izrekla včeraj Bouissonovi vladi z veliko večino zaupnico, pri glasovanju o pooblastilnem zakonu pa je ostala vlada z dvema glasovoma v manjšini, nakar je demisionirala

Pariz, 4. junija. w. Bouissonova vlada se je danes predstavila parlamentu. Za sejo je vladalo ne samo med poslanci temveč tudi v javnosti izredno zanimanje in je vse z nestrpnostjo pričakovalo, ali bo zbornica Bouissonu dala zahtevano izredna pooblastila, ki jih je Flaminu odklonila, ali ne. Seja je nudila skoro enako sliko, kakor seja preteklega četrta, na kateri je padla Flaminova vlada. Dvorana je bila nabito polna. Vzdušje sicer ni bilo tako napeto, ven-

dar pa je bilo ponekod opaziti znake bojnega razpoloženja. Nasprotniki vlade so bili od včeraj živahno na delu, da bi pridobili zase oklevajoče poslance. V centru je bilo precej propagande, naj bi se poslanci vzdržali glasovanja, socialisti pa so že v teku dopoldneva sklenili, da bodo glasovali proti vladi.

Po izvršenih formalnostih se je takoj oglašil k besedi novi ministrski predsednik Fernand Bouisson in predital naslednjo deklaracijo vlade:

Deklaracija vlade

Napoved brezobzirnega nastopa proti brezvestnim špekulantom — Izredne razmere zahtevajo izredne ukrepe

»Vlada, ki se vam predstavlja, je po politični sestavi najširša koalicija, kar jih pozna Francija po svetovni vojni. Politiki, ki so bili do včeraj odločni nasprotniki, so se združili v svrhu složnega dela za doseg skupnega cilja, v prvi vrsti pa za obrambo francoske valute, ozdravljenje državnih financ in obnove ravnotežja v gospodarstvu države.

Sprito izrednih razmer so potrebni tudi izredni ukrepi. Da bodo obrodili zaželjeni rezultat, se morajo o pravem času izvesti in brez oklevanja. Nekaj dni je dovolj, da spekulacija s svojimi manevri vnaprej izigra tudi najkristnejši ukrep. Državna oblast bo brezobzirno in odločno delala,

da pobije spekulacijo.

Vlada ne bo dovolila, da bi pritiskale Francijo ob zid negotove in neznane nevarnosti, in da bi ubile pri njenih prebivalcih vero v stalnost razmer v državi. Borzne panike ubijajo zdravi duh delovnega prebivalstva, ne glede na to, da prizadevajo velikansko škodo vsemu gospodarstvu.

Če prosimo danes parlament, da nam odstopi del svoje zakonodajne moči za določen čas, storimo to edino za to, da zaščitimo tisto, kar je najbistvenejše v življenju te države, da bomo mogli še bolj služiti domovini in da zavarujemo njeno demokratsko ustavno ureditev, ki ji bomo, kakor vsi veste, ostali zvesti brezpogojno. Izredna pooblastila, omejena tako po vsebini kakor po svoji trajnosti, nam bodo dala možnost, da takoj razčistimo spekulacijo in obvarujemo frank sleherne škode. Ta pooblastila bodo razen tega dala možnost, da utrdimo svoje finance in svoje gospodarsko življenje, razvrzamo zaradi krize. To politično delo mislimo izvršiti na podlagi določenega splošnega načrta.

Obnova državnih financ

bo terjala mnogo truda. Pri tem delu ne bomo zanemarili ničesar, kar bi moglo pripomoči k oživiljenju posameznih panog narodnega gospodarstva, posebno pa k oživiljenju trgovine z inozemstvom in notranje trgovine. Upoštevali bomo koristi francoskega poljedelstva, prepričani, da redi največji del francoskega prebivalstva in da hudo trpi zaradi težav, ki se z njimi bore njihovi pridelki na trgu. Naši trgovci in industriji, ki so trpeli toliko škode, smejo biti zmerom prepričani, da jih bomo z vsemi močmi podpirali v njihovem težkem boju z gospodarsko krizo. Prijeli bomo za vse, kar utegne omiliti nezaposlenost in njene usodne posledice. Delali bomo, da ne pridejo delavske družine v še hušje bedo, da se ne bo pred delavsko mladino zapiralo obzorje bodočnosti. Trudili se bomo, da bomo

našli dela vsem.

tako da bo v državi, o katere volji do dela in sposobnosti pač nihče ne more dvomiti, spet zrasla vera v gospodarsko in socialno bodočnost. Toda skrbeli bomo tudi in delali za duhovno ozdravljenje naroda, skrbeli za to, da bo mogel francoski državljani zmerom zanašati se

na češko državotvorno opozicijo. Za »narodni sjednoceni«, čigar jedro je dr. Kramářeva narodna demokracija, je dal to zagotovilo ministrskemu predsedniku Malypetru njen dejanski voditelj, bivši poslanec dr. Hodač. Morda bi prišla ta stranka resno v poštev za vstop v vlado, toda poprej je treba, da nastopi pomirjenje po izredno vehementni volilni borbi, ki jo je koncentrično vodila baš proti tej skupini bivša koalicija. Pri tem pa ima Kramářeva stranka kot zastopnica doslednega nacionalizma v svojem taboru nacionalno, pred vsem inteligenčno mladino, obvladuje po svoji moči in vplivu prestolnico Prago, ki je dala pri volitvah največ glasov njej, in končno

na naglo in pravično pravosodje. Branili bomo ustanove, na katerih temelji naš ustavni red.

V razmerju z inozemstvom bomo

nadaljevali politiko miru.

Prav zato, ker je miroljubna in si želi miru, mora Francija neprestano skrbeti po eni strani za svojo državno obrambo, po drugi strani pa delati za ureditev kolektivne varnosti. Zvesti svojim zvezam in prijateljstvom, bomo apelirali na sodelovanje vseh brez razlike. Zvesti smo Društvu narodov in bomo marljivo

in budno sodelovali v Zenevi. Može, ki so si naprtili težko breme odgovornosti za državne posle, so si v svesti, da zahtevajo naloge, ki jih čakajo, mnogo energije, poguma in trdne volje. Zmerom jim bo pred očmi ono glavno načelo: Delati povsod, delati naglo. Pooblastila, za katera apeliramo na zaupanje parlamenta, bomo zmerom uporabljali v tem duhu. Ko se bo ponovno sestal parlament, mu bomo pa o vsem položili račune.

Bouissona so med čitanjem vladne izjave poslanci skrajne levice neprestano motili z medklici: Izdajalec! Renegat! ter ga pozivali, naj čimprej demisionira. Le zunanje-politični del njegovega govora so poslušali mirno. Ko je Bouisson končal svoja izvajanja, so mu vsa desnica in centrum ter del radikalov priredili burne ovacije.

Zaupnica vladi s 390 : 192

Ministrski predsednik Bouisson je nato predlagal takojšnjo odgoditev interpelacij, ki jih je večina vložila skrajna levica in postavil v zvezi s tem tudi vprašanje zaupnice.

Pri glasovanju je poslanska zbornica s 390 glasovi proti 192 glasovom izrekla zaupnico vladi in odgodila debato o predlaganih interpelacijah.

Pooblastilni zakon

Bouissonov apel na poslance ostal brez uspeha

Takoj nato je predsednik Bouisson predložil zbornici naslednji zakonski predlog o izrednih pooblastilih, ki sestoji iz enega samega člena in se glasi: **Da se prepreči rušenje francoske valute, dajeta senat in poslanska zbornica vladi pooblastilo, da ukrene do 31. okto-**

bra 1935 najodločnejše ukrepe, ki se ji zde primerni za ozdravljenje državnih financ, za oživiljenje gospodarskega delovanja in za pobiranje pojavov, ki bi pripomogli k rušenju javnega kredita. Uredbe, ki jih bo ministrski svet v ta namen izdal, se imajo pred 1. januar-

Narodna skupščina

Soglasna izvolitev verifikacijskega odbora — Prihodnja plenarna seja bo v ponedeljek ali torek

Beograd, 4. junija. p. Narodna skupščina je imela danes dopolne le kratko sejo. Izvolila je verifikacijski odbor, ki ima nalogo pregledati pooblastila izvoljenih narodnih poslancev kakor tudi vse volilno gradivo, ki ga je dostavil Narodni skupščini Glavni volilni odbor. Zlasti mora preučiti tudi vse morebitne pritožbe zoper izvolitev tega ali onega narodnega poslanca.

Seji skupščine je predsedoval starostni predsednik narodni poslanec Stevan Jančević. Po odobritvi zapisnika včerajšnje seje je takoj odredil prehod na dnevni red. Ker so se že na včerajšnji seji poslanskega kluba g. Jevtića zedinili, da postavijo samo eno kandidatno listo za verifikacijski odbor, ni bilo pomenskega glasovanja, marveč je bila predložena lista z narodnim poslancem dr. Dragišo Cvetkovićem na čelu sprejeta z aplaudacijami. Od slovenskih poslancev so izvoljeni v verifikacijski odbor, ki šteje 21 članov in ravno toliko namestnikov, gg. dr. Ivan Jančič in Milan Mravlje kot člana ter gg. dr. Josip Režek, dr. Ivan Lovrenčič, dr. Fran Semrov, dr. Andrej Veble in dr. Jure Koce kot namestniki. Špozivom, naj se verifikacijski odbor takoj konstituirata in prične s svojim delom, je predsednik zaključil sejo ter napovedal, da bo prihodnja seja sklicana pisnim potom, čim bo verifikacijski odbor predložil svoje poročilo.

Verifikacijski odbor

Izvoljen verifikacijski odbor se je takoj po seji Narodne skupščine sestal k svoji prvi seji. Za predsednika je bil izvoljen dr. Dragiša Cvetković, za podpredsednika dr. Janko Baričević, za tajnika dr. Ivan Jančič in za poročevalca pa dr. Todor Lazarević in za Vekoslav Miletić. Odbor bo imel jutri dopolne svoje prvo poslovanje in jo bo takoj začel s svojim delom. V parlamentarnih krogih računajo, da bo delo verifikacijskega odbora trajalo najmanj pet dni. Zato se bo Narodna skupščina

reprezentira industrijsko gospodarstvo, ki je v industrializirani Češki eden najtežjih faktorjev. Zato se od mnogih strani izraža mnenje in celo želja, da bi si vlada tako pozitivno silo, ki je jača kakor bi se sodilo po številu njezih mandatov, pridobila in si jo s pritegnitvijo v koalicijo trajno zagotovila.

Vse te možnosti pa so stvar bližnjega ali oddaljenjšega razvoja. Za enkrat je situacija rešena po starem receptu, upati pa je, da bo koncentracija državotvornih sil napredovala, da bo mogla s še večjim uspehom ravnati usodo češkoslovaške demokracije ter jo braniti pred napadi od znotraj in morda tudi od zunaj.

jem 1936 predložiti parlamentu v naknadno odobritev.

Odklonitev pooblastil

Po govorih raznih govornikov, ki so se zavzemali za vladni osnutek, je sprevedoril finančni minister Caillaux, ki je med drugim izjavil, da frank, dokler bo on finančni minister, ne bo nikdar devalviran, ker je devalvacija samo predhodna stopnja inflacije.

Nato se je ministrski predsednik Bouisson oglašil znova k besedi in poudarjal, da je prevzel sestavo vlade samo na nujno prošnjo predsednika republike, ne pa iz osebnega častihleplja. Razložil je pogajanja s posameznimi zborničnimi skupinami in poudarjal, da vlada nikakor ne misli na to, da bi znižala prejemke bivših bojnikov. To bi bilo mogoče šele tedaj, ako bi bili na vrsti že vsi ostali davkoplačevalci. Vlada zahteva pooblastila, da bi delala z njimi, kajti mirno delo je mogoče le tedaj, če ne grozi vsak dan nevarnost interpeliranja.

Po Bouissonovem govoru se je pričelo glasovanje. Za dovolitev pooblastil je glasovalo 262, proti pa 264 poslancev.

Demisija vlade

Predsednik vlade je odšel takoj po objavi izida glasovanja k predsedniku republike in mu sporočil ostavko celokupne vlade, ki je bila komaj 90 ur na krmlu.

Položaj je trenutno silno zapleten. Padec vlade je prišel tako nepričakovano, da za enkrat ni mogoče razmotrivati o možnostih sestave nove vlade. V pošten bi prišla morebiti izrazita levičarska vlada ali pa razpust zbornice, za kar pa bi bil potreben pristaneč senata. V splošnem so politični krogi naziranja, da je dal povod za padec vlade nespreten govor ministrskega predsednika, ki je zelo razočaral številne poslance.

ficial 23 novoizvoljenih senatorjev ter predložil v tem smislu sestavljeno poročilo plenumu senata.

Opozicija je ostala doma

Beograd, 4. junija. r. Današnja »Politika« poroča: Kakor je razvidno še iz našega poročila o prvem sestanku novoizvoljene Narodne skupščine, otvoritveni seji Narodne skupščine niso prisostvovali narodni poslanci, izvoljeni na listi g. dr. Vladimira Mačka. Po naših informacijah se je v nedeljo vršil v Zagrebu sestanek vseh narodnih poslancev, izvoljenih na Mačkovi listi. Na tem sestanku je bilo sklenjeno, da se narodni poslanci, izvoljena na listi združene opozicije z nosilec dr. Mačkom, ne bodo udeležili dela Narodne skupščine. Tega sklepa o abstinenici opozicije pa po naših informacijah še niso podpisali pristajali bivše Jugoslovenske muslimanske organizacije (skupina J. Spaha), katerih zastopniki niso bili na sestanku v Zagrebu, ter še nekateri drugi poslanci, ki so se zavzemali za to, da bi tudi opozicija sodelovala v Narodni skupščini. Med njimi je tudi dr. Dušan Bošković.

Italijanski kralj v Kopru

Rim, 4. junija. AA. Prihodnjo nedeljo 9. junija bo italijanski kralj v spremstvu podtajnika vojne mornarice, zastopnikov vlade in glavnega tajnika fašistične stranke prisostvoval v Kopru odkritju spomenika Nazariju Sauru.

Angleško-nemški pomorski razgovori

Včeraj so se pričela v Londonu pogajanja o nemški zahtevi po oborožitvi na morju

London, 4. junija. AA. Dopoldne so se začeli nemško-britanski pomorski razgovori. Nemčijo zastopajo Ribbentrop, admiral Schuster, korvetni kapitan Niederlein in nemški pomorski ataše v Londonu Wasner, Anglijo pa državni podtajnik in zunanjem ministru in dva predstavnika mornariškega ministrstva.

Konferenco je otvoril zunanji minister sir John Simon, ki je najprej pozdravil delegate, nakar so se takoj začeli tehnični razgovori.

Iz krogov delegacij se domneva, da ne gre za pogajanja, temveč izključno za izmenjavo informacij. Današnja seja je bila posvečena ekspoziciji prvega nemškega delegata Ribbentropa, ki je obrazložil razloge, zakaj Nemčija zahteva povečanje tonaže svojih pomorskih sil. Razgovori so se popoldne nadaljevali.

Podpisenki washingtonske in londonske pogodbe bodo o njihovem poteku obveščeni. »Times« pravi, da bo posebni Hitlerjev odposlanec Ribbentrop našel na angleški stra-

ni odkrito obrazložitev vseh vprašanj, ki so na dnevnem redu. V svojem govoru, ki ga je imel v državnem zboru, je Hitler izjavil, da sedanja nemška zahteva po pravici oboroževanja na morju ne bo izhodišče za nadaljnje, morda še večje oboroževanje. Anglija je pravilno ocenila te besede, če pa naj se doseže sporazum o pomorskem oboroževanju med Veliko Britanijo in Nemčijo, bo treba upoštevati tudi mnenja drugih velikih pomorskih držav. Če se bodo razgovori končali s kakšnim formalnim sporazumom, smo na podlagi svojih pogodb s Francijo, Italijo, Japonsko in Zedinj. državami vezani na določeno razmerje pomorskih sil. Zato nihče ne razume, kakšna bi bila korist takega sporazuma med Veliko Britanijo in Nemčijo, ki lahko zbudi upravičen sum pri vseh zainteresiranih državah. Razen tega se Velika Britanija ne želi sporazumovati s katerokoli državo na račun katere druge, najmanj pa na račun držav, s katerimi ima že dogovor o teh vprašanjih.

Važen plebiscit v Švici

Od levičarjev izzvano ljudsko glasovanje o spremembi gospodarskega sistema — Kritičen finančni položaj

Curih, 1. junija. Težave, ki jih ima Roosevelt s svojim gospodarskim načrtom, finančno-politična kriza, s katero se še vedno bori Francija, in še marsikaj drug gospodarski pojav v današnjem svetu nam kažejo, da je gospodarsko zboljanje, ki se kaže v obsevnih, zajelo zaenkrat samo še površje in da bo moralo preteči še precej časa, preden bo lahko računali zopet na razmere. Primer za to tudi Švica.

Švica ima politično neodvisnost, zaježeno od ekoraj vseh držav Evrope, zato pa je gospodarsko tem bolj odvisna od ostale Evrope. Spada namreč med države, ki jih je usoda najbolj macehovsko obdala z naravnimi zakladi. Če bi morala Švica živeti samo od svojih sredstev, ne bi mogla preživljati niti polovice svojega štiri milijonskega prebivalstva. Posledica je, da mnogo več uvaža kakor izvažajo in da je njena trgovinska bilanca trajno pasivna; deficit ne morejo odpraviti niti kontingenti, niti kliring ali kompenzacije in podobni zaščitni ukrepi.

Najzanimivejši nam to pokažejo številke iz švicarskega državnega gospodarstva. Izdatki švicarske zvezne države so znašali pred vojno komaj 100 milijonov frankov na leto, danes znašajo 480 milijonov. Proračunski deficit bo letos zrasel na 40 milijonov frankov, ki čemur je treba priležeti še izgube državnih železnic, tudi v znesku kakih 50 milijonov frankov. Državni dolg švicarske konfederacije znaša zaradi stalnega deficita danes že nad 2 milijardi frankov, dočim je bilo švicarsko državno gospodarstvo pred vojno aktivno in so bili državni dolgi minimalni.

In vendar je naredila država vse, da bi to nevarno stanje na kak način odpravila. Najprej se je zatekla seveda k najbolj običajnemu sredstvu, povišanju davkov. Švicarska davčna bremena so v primeri s predvojnimi tako poskočila, da jih niti ni za primerjati. Leto 1913. so znašali n. pr. davki komaj 270 milijonov frankov letno, danes znašajo 1100 milijonov, kar predstavlja obremenitev na osebo pred vojno 70, sedaj pa 275 frankov. Obtem se je kakor povsod tudi v Švici narodno premoženje občutno zmanjšalo. Še leta 1929. so ga cenili na 60 milijard, danes ga pa cenijo komaj na 40 milijard frankov. Davčni vijak je torej zarezal že tako globoko, da ne moremo naprej, ako ne, da izkhravi

vse narodno gospodarstvo.

Ta položaj je začela izrabljati mednarodna spekulacija, ki se je v nadi, da bi se dalo z razvrednotenjem švicarskega franka hitro in lahko zaelužiti, zagnala z vsilo ob švicarsko valuto. Švicarski frank ima sicer še vedno etnototno kritje, toda težavni finančni in gospodarski položaj države je vzbujal vtis, da država kljub polnemu kritju ne bo mogla svojega denarja držati na sedanjih višinih. Spekulacija je dobivala pomoč tudi iz Švice same, od levičarskih strank, ki so hoteli finančno stisko izrabiti v svojo politično korist. Pod preteklo, da je meščansko liberalno gospodarstvo v Švici doživelo popoln polom, je komunistično-socialistična levica zahtevala plebiscit, s katerim naj bi ljudstvo sklenilo, da more država prevzeti vse gospodarstvo v svoje roke, ali kakor je ta zahteva bila v plebiscitu formulirana, da mora država »vsakemu poedincu zagotoviti ekstenzijo«. Švica naj bi prešla iz individualnega gospodarskega sistema v kolektivistični gospodarski sistem po vzoru Sovjetske Rusije.

Sedanjí napad levičarjev v Švici ni bil prvi. Že leta 1918. so se morali švicarji boriti s splošno stavko, ki je bila zelo ekstremistično pobarvana. Kasneje se je levičarska ofenziva, ponavljala ob vsaki ugodni priliki. V svežem spominu so n. pr. še krvavi poučniki nemiri v prestonici Društva narodov v Ženevi, kjer je moralo nastopiti vojaštvo in je bilo na žalošt tudi več smrtnih žrtev.

Zaradi tega čaka izid plebiscita, ki bo jutri, z velikim zanimanjem vsa Evropa. Ako bi pozitivno izpadel za predlagatelje, bi bile posledice za notranje življenje Švice nedogledne, a občutne tudi za vse ostalo Evropo, saj je švicarski frank še vedno zelo važna valuta v mednarodnem in finančnem prometu. Položaj je povsem podoben onemu v Franciji, ko je ta teden padla Flandinova vlada. Upravičeno pa se sme računati na treznost švicarskega ljudstva, da se ne bo spuščalo v nevarne gospodarske pustolovščine, in zato nihče ne dvomi, kako bo plebiscit izpadel. Gotovo bo švicarski narod z veliko večino odklonil brezglavi poskus ekstremistov, ki bi radi v kalnem ribarilu, in se bo izrekel za nadaljevanje dosedanjega gospodarskega politike. To bo brez dvoma dobrodejno vplivalo tudi na ostale evropske države.

Beležke

»Glas Naroda« se je oglasil

Pod tem naslovom beleži »Slovenec« napade glasila iz Merkurije tiskarne na JNS in njegovo polemiko z našim poročilom o izjavah, ki so na petkovem sestanku slovenskih poslancev padle glede pisanja »Glasu Naroda«. Svoja razmotrivanja, ki so mu umevno bila zelo prijetna, zaključuje »Slovenec«:

»Tudi »Glas Naroda« se bo kmalu unesel. Upravičeno je domneva, da bo prav malo svojih članov v bodoče zaključil s tako odločnim »Pika«, kakor je tega. Počasi le pojde. Tudi poudarek, da je list neodvisen dnevnik, bo menda kmalu izostel. Marsikaj lapsus lahko štejemo na račun mladostie.

Spomenik jugoslovenskemu panslavizmu v Varšavi

Jurju Križaniću, prvemu panslavistu, so odkrili ob 250letnici njegove smrti skromen spomenik v Varšavi. Je to spominska plošča, ki so jo vzidali na zunanjo steno kapucinske cerkve v Varšavi. Besedilo na plošči se glasi: »Juraj Križanić, hrvatski svetnik in plemič, prvi propagandist slovenskega edinstva. Zvestoba ideji je odkupil s 15letnim izgnanstvom v Sibiriji. Na Poljskem je našel 1. 1677. zavetišče v dominikanski celi. Padel je v bojih s Turki pri obleganju Dunaja 1. 1685. Društvo mladih Slovanov v Varšavi postavilo to spominsko ploščo ob 250 letnici njegove smrti.«

O Jurju Križaniću je napisal v »Kurjeru Wazawekim« informativen članek pisatelj Boguslawski, ki je tudi sestavljal besedilo na spominski plošči.

Duhovnik Hlinka o duhovniških politikih

V svojem glasilu »Slovak« pripoveduje pater Hlinka, znani vodja avtonomistične Slovaške ljudske stranke, naslednje posvečeno sličico iz volilnega boja na Češkoslovaškem:

»V neko občino so prihajali na agitacijo duhovniki, sinovi iste matere cerkve, toda pristaši treh strank. Prvi med njimi je bil prošt Medveček, ki je strastno napadal Bolečka, Schuberta, Hlinko in Budaya. Ljudje so se križali, češ kaj je vendar to: Duhovnik na duhovnika; služabniki ene

Voljno mehka, da se kar sama topi v ustih, je MASLITA. Brez vsake primese je. Le sama kakaova zrna in osajeno kakaovo maslo so njeno bitje. Zato ima MASLITA čudovito prikupek okus s svojevrstno zabavnostjo, ki mu ni najti primere. Docela prebavljiva vsebuje mnogo vitaminov ter okrepuječo teobromin. Kdor je poskusil samo enkrat — se bo gotovo večkrat nasmajal ob nji!

MIRIM KRALJICA ČOKOLADE

ga oltarja, ene spovednice in ene propovednice se preklinjajo med seboj in pošiljajo drug drugega v peklo. Ko je odšel prošt, se je pojavil Beznak in spustil na Medvečka isto pesem. »Prošt nas je varal, zavaljal, samo jaz vam nalivam čistega vina, pojdi za menoj.« Komaj je ta nehal, sta prišla Porubsky in Petraček ter govorila za madžarsko krščansko socialno stranko. Narod je mračen gledal to početje in čakal kaj se pride. Res sta se pojavila kmalu Lukačovič in dr. Rudinski, zopet dva duhovnika, in tudi ta dva sta zahtevala, naj narod samo njima veruje. Po teh duhovniški agitaciji pa je narod sam našel izhod. Domači župnik je namreč očital svojim ovčkam, zakaj so šle volit komuniste. Verniki pa so mu prav pristožno odgovorili: »Ker v tej stranki še ni duhovnikov, tu se svečeniki še ne rujejo in grizejo med seboj.«

Tako se upravičeno zgraža g. Hlinka. Na žalost pa ne pove, kako so agitirali za volitve on in drugi duhovniki iz njegove stranke.

Posvet Narodne stranke

Beograd, 4. junija. p. Včeraj se je sestal v Beogradu k seji izvršni odbor Narodne stranke pod predsedstvom g. Svetislava Hodžere. Kakor znano, je bila pri skupščinskih volitvah kandidata lista te stranke zavrnjena in stranka ni mogla sodelovati v volilnem boju ter je ostala v novi skupščini brez poslancev. Seja izvršnega odbora je trajala včeraj od 9. dopoldne do 6. večer. Razpravljali so o političnem položaju in o nadaljnji taktiki stranke. Danes se je sestal glavni odbor stranke, da nadaljuje to razpravo in sprejme potrebne sklepe. Kakor zatrujejo v vodstvu Hodžerove stranke, bodo kljub nesreči pri sedanjih volitvah z vsilo nadaljevali delo med narodom. Beograjskih sej in posvetov stranke se udeležuje okrog 100 delegatov iz vse države.

Ovire v preiskavi o marsejskem atentatu

Pariz, 4. junija g. »Journal« objavlja članek o težavah v preiskavi proti aretiranim hrvatskim teroristom, ki zavračajo začetek procesa. Pospilil, Rašč in Kralj so obdolženi, da so skupno s Klemenom razen smrti kralja Aleksandra in zunanje ministrstva Barthouja zakrivali tudi smrt dveh žensk in poškodbo petih civilnih oseb, zagovorniki pa trdijo, da civilnih oseb niso ranili temveč so bili ranjeni od policijskih krogel. Nadalje trdijo, da sta Pospilil in Rašč prišla v Marseille šele po izvršenem atentatu. Kralj trdi med drugim, da ni bil na kraju krvave drame. Slednjič še vedno ni končno ugotovljena identiteta Klemen, ker se je izkazalo, da sta Georgijev in Velčka, pod katerima imenoma je nastopal, osebi, ki živita.

Nove volitve v Angliji

Macdonald bo baje že v petek odstopil — Novo vlado bo sestavil Baldwin, ki bo razpisal za oktober volitve

London, 4. junija. v. Izza vladnih kulis poročajo današnji listi, da se je ministri predsednik Macdonald definitivno odločil, da bo po jubilejnih svečanostih prihodnji petek podal ostavko svoje vlade. Novo vlado bo sestavil sedanji podpredsednik vlade Baldwin. Pogajanja o tem so se dejansko že pričela, bodo pa definitivno končana šele po binkoštnih praznikih. Za enkrat je že sklenjeno, da bo dosedanjí zunanji minister podpredsednik nove vlade. Macdonald bo ostal v novi vladi kot minister brez portfelja. Glede zasedbe ostalih resorsov še ni nič končnoveljavno sklenjeno. Veliko pozornost je vzbudila vest »Daily Herald«, da bo Baldwin takoj po sestavi namerala predsednika irske vlade De Valero na konferenco v London, ker smatra za prvo nalogo bodoče vlade ureditev razmerja med Anglijo in svobodno irsko državo. Ne glede na to, kako bo urejeno to vprašanje, pa namerava Baldwin za mesec oktober razpisati nove volitve.

15letnica Kluba Primork

Ljubljana, 4. junija. Skoraj neopazeno se je vršil občni zbor Kluba Primork, ki je ob tej priliki tudi proslavil na skromen način 15letnico obstoja. Dolgoletna predsednica ga. Maša Gromova je obširno orisala delo društva, ki je vseskozi socialnega in humanega značaja. Iz njenega govora je bilo videti, koliko dobrega in plemenitega je Klub Primork napravil za revne emigrante zlasti pa emigrantskim dijakom. Poročilo je izpopolnila tajnica ga. Olga Zajčeva, ki je sestavila podroben pregled klubovega dela, o stanju blagajne pa je poročala ga. Milka Guštinova, naglašajoč, da blagajna kljub velikim izdatkom nikoli ni prazna.

Društvo je v zelo prijateljskih stikih z vsemi sestrskimi organizacijami, njega članice se pa udeležujejo tudi v Kolu jugoslov. sester, v Ženskem društvu, v Knežnji Zorki, Ateni, Zvezi gospodinj, JS, Rdečem križu, pri CMD in tako dalje, kar je dokaz agnosti Primorjank. Občni zbor je soglasno izvolil dvorno damo go. Franjo Tavčarjevo, ki je vedno našla razumevanje za klubove težnje, za svojo častno članico. Z zbora je bila tudi poslana vdanost na brzojavka z zahvalo Nj. Vel. kraljici Mariji. Izvoljen je bil ves stari odbor z go. Mašo Gromovo na čelu, izpopolnili sta ga še ga. Angela Strekljeva in Stana Gulčeva. Pri vstopu v šestnajsto leto želimo Klubu Primork, da bi tudi v bodoče tako uspešno deloval v korist bližnjega.

Proces v Osijeku

Osijek, 4. junija r. Na včerajšnji razpravi je bil ponovno zaslišan Ervin Lovrić, direktor beograjske podružnice »Našičke«. Predsednik Povrzanović je hotel predvsem izvedeti, kdo je ona »tajinstvena oseba«, o kateri je Lovrić govoril Schlesingerju in dr. Brataniću, kakor je izpovedal v preiskavi, da je z njo v »jaki vezi« in kateri je potem izplačal 50.000 Din. Na splošno presenečenje je Lovrić pri včerajšnjem zaslišanju izjavil, da ta »jaka veza« sploh ni nikdar obstojala ampak da si jo je on izmislil in da ji torej tudi ni mogel izplačati dvakrat po 25.000 Din. Enako je tudi izpovedal, da narodne poslance Vasilja Trbiča še nikdar ni videl, še manj pa da bi o njem govoril z dr. Bratanićem in Schlesingerjem.

Nato je bil zaslišan dr. Bratanić, direktor »Našičke« v Zagrebu. Govoril je obširno o agrarni reformi. Ko je bil predložen Narodni skupščini zakon o likvidaciji agrarne reforme v severnih krajih države — zakon je določal, da se ima v saviški banovini ekspanzirati 25% veleposestniških gozdov — so se 11. februarja 1933. sestali interese sumske industrije v prostorih »Našičke« v Beogradu ter sklenili uvesti obsežno akcijo, da po možnosti preprečijo razlase. V to svrhu so ustanovili poseben fond, v katerega bi naj plačal vsak veleposestnik po 5 Din od orala za one komplekse, ki bi se morali razlastiti. Ta denar bi se nato porabil za akcijo, da se omili zakon o agrarni reformi. Nadalje je bilo sklenjeno, da se pošlje posebna predstavitelja finančnemu ministru s pozivom, naj tudi on iz državnih fidejkomisov nastopi proti agrarnemu zakonu in vzame v zaščito gozdne veleposestnike. Zaključeno je tudi bilo, da se izroči posebna spomenica poljedelskemu ministru. Predstavko in spomenico je sestavil on, dr. Bratanić, odnesla pa jo je v Beograd posebna deputacija. Dr. Bratanić je dobil nalogo, da osebo intervenira pri takratnem kmetijskem ministru Demetroviću. Demetrović pa ni bil dostopen željam veleposestnikov in je neomajno vztrajal na stališču, da se mora v saviški banovini razlastiti 25% veleposestniških gozdov. Dne 18. februarja 1933. je prišel dr. Bratanić v pisarno »Našičke« v Beogradu, kjer je našel Schlesingerja in Lovriča. Slednji mu je pri tej priliki rekel, da ni treba izročiti ministroma spomenice, kjer je našel človeka, ki je dovolj močan, da bo izločil iz predloga o agrarni reformi oni paragraf, ki je v škodo sumskih veleposestnikov v saviški banovini. Imenoval ni nikogar, govoril je samo o »jaki vezi«, ki bo v stanu izločiti dotični paragraf. V to svrhu je zahteval 50.000 Din. Kasneje je on, dr. Bratanić o tej stvari govoril s Schlesingerjem in ta mu je povedal, da je dotična »jaka veza« narodni poslanec Vasilje Trbič.

Na predsednikovo vprašanje, zakaj ni tega izpovedal v preiskavi, je dr. Bratanić odgovoril, da se takrat ni mogel orientirati, ker ni imel nobenih dokumentov, ki si jih je šele sedaj preskrbel.

Vprašanje zgraditve silosov

Beograd, 4. junija. p. Kakor znano, obstoja načrt velike akcije za povzdigo cen kmečkih pridelkov, v prvi vrsti pa cen žita. Ta akcija je združena z izgraditvijo velikih silosov, to je modernih skladišč za žito, ki bi omogočala, da se prevzeta ošeniča in druge žitarice brez škote vskladirajo in s tem zagotovijo nemotena prodaja v posameznih konzumnih centrih. Zgraditev silosov naj bi po tem načrtu prevzel savez srbskih zemljoradniških zadrug v Beogradu, ki bi v ta namen ustanovil posebne družbe, država pa naj bi omogočila potrebne investicije in prevzela garancijo za izdajo državnih bonov do višine 200 milijonov dinarjev. O tem načrtu je te dni ponovno razpravljala tudi vlada, ki pa je prišla do zaključka, da se stvar odloži in še nadalje studira.

Kupujte domače blago!

Opozorilo nameščencem glede bivšega zavarovanja v Italiji

Ljubljana, 4. junija. Po nettunskih konvencijah bodo prejeli naši državljani za tisto dobo zavarovanja, v kateri so bili po 1. januarju 1919 v službi na sedaj italijanskem ozemlju, delno rento od italijanskega zavoda. Vprašanje pravic iz zavarovanja pred 1. januarjem 1919 ka še ni končno rešeno. Izšel je kr. italijanski dekret, po katerem morajo zavarovalci, ki imajo iz bivšega avstrijskega zavarovanja še pravico do rente, ali njihovi svoji zahtevati invalidsko, starostno, vdovsko ali otroško rento, ostali zavarovalci pa povračilo premij po § 25. bivšega avstrijskega zakona o pokojninskem zavarovanju ali pa namesto njega pretvoritev tega povračila v prostovoljno zavarovanje brez nadaljnega vplačila premij.

Sicer iz dekreta zlasti glede na določila nettunskih konvencij ni jasno razvidno, ali morajo od izomencev prijavit svoje zahteve le tisti, ki imajo že pravico do rente, ali tudi ostali, in ali morajo staviti svoje zahteve le zavarovalci bivših nadomestnih zavodov ali pa tudi zavarovalci bivšega »Deželnega urada Občega pokojninskega zavoda v Trstu«. Vendar pa svetujemo, — da bo izključena vsaka škoda — vsem, ki so bili pred 1. januarjem 1919 v službi na sedaj italijanskem ozemlju, da vložijo najkasneje do 8. junija t. l. na naslov: »Istituzione nazionale Fascista della previdenza sociale«, Trieste, Via Coronico 2., prošnjo za priznanje rente, če imajo po zakonu pravico do nje, sicer pa pogojno prošnjo za povračilo premij ali, še bolje, za pretvoritev tega povračila v prostovoljno zavarovanje. Zadnja prošnja naj bi se glasila približno takole:

»Ce se kr. italijanski dekret z dne 21. IX. 1933. Gazzetta Ufficiale n. 258, nanaša tudi na moje bivše zavarovanje na sedaj italijanskem ozemlju, prosim, da se mi vrnejo premije po § 25. bivšega avstrijskega zakona o pokojninskem zavarovanju nameščencev, ali (boljše): da se znesek povračila premij, ki bi mi pripadal po § 25. bivšega avstrijskega zakona o pokojninskem zavarovanju nameščencev, pretvori v prostovoljno zavarovanje. Izrečno podarjam, da dajem to izjavo le pogojno, samo da ne zamudim roka, in si pridržujem vse pravice, ki mi pripadajo na temelju konvencij, ki so bile v tej zadevi z Jugoslavijo že sklenjene ali bodo pa še sklenjene. Na sedaj italijanskem ozemlju sem bil v službi trditelj X od dne Y do dne Z in sem bil zavarovan pri XY pod št. Z.«

Kdor nima pri rokah vseh podatkov glede svojega zavarovanja, naj odpošlje prošnjo v Trst takoj brez njih in jo pozneje popolni. Prepis prošnje naj pošlje pa vsakdo tudi Pokojninskemu zavodu za nameščence v Ljubljani.

Velik požar v Voklem

Voklo, 4. junija. Popoldne so pogorela v Voklem gospodarska poslopja posestnikov Janeza Zupanca in Janeza Zirovnika. Škoda cenijo za varovano samo za 33.000 Din. Razširjenje požara so preprečili gasilci iz Vokla, Strazišča, Voglja, Trboja in Senčurja. Posebna zahvala za lokaliziranje požara gre gasilcem iz Strazišča, ki so naglo prihiteli z motorno brigado ter tako največ pripomogli, da ni postala nesreča še večja. Vzrok požara ni znan.

Fran Oset †

Včeraj je umrl v sanatoriju »Kreutzschwestern« v Gradcu znani veletrgovec g. Fran Oset, solastnik »Daj-Damac« v Ljubljani. Prestal je sicer operacijo, vendar so nato nastopile komplikacije, ki so spravile 65-letnega moža v grob. Hudo prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

Poljski poslanik pri Nj. Vel. kraljici Beograd, 4. junija AA. Nj. Vel. kraljica Marija je sprejela v avdienci g. Romana Dembiekega, poslanika poljske republike na našem dvoru, in njegovo soprogo.

Nov letalski rekord

Pariz, 4. junija AA. Pošto letalo »Santore«, ki opravlja službo med Južno Ameriko in Francijo, je preletelo Južni Atlantik iz Dakarja v Natal v 14 urah in 52 minutah. S tem je prekosilo dosedanj rekord.

Pri zapeli, motnjah in prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navali, glavobolu, splošni slabosti vzemite zjutraj na tešče kozarec »Franz Josefov« grenčice. Reg. od ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje S. br. 15.485 od 25. maja 1935.

Vremenska napoved

Vremensko stanje 4. t. m.: Ciklon nad zapadno in severno Evropo, visok pritisk drugod. Dež na zapadu Evrope, na Poljskem in severnem delu Balkanskega polotoka. — V Jugoslaviji je temperatura padla v dravski in dunavski bnojni. Minimum 6, maksimum Kosovska Mitrovica. Novosadska vremenska napoved za sredo: Deloma oblačno, ponekod nevihte s nalivi.

Dunajska vremenska napoved za danes: Nagle, poldnevne izpremembe, povečini oblačno, nevihte, menjajoča se temperatura.

Italijanski očitki Angliji

Razsodiščna komisija za incident pri Ualualu se bo sestala prihodnji četrtek v Milanu

Rim, 4. junija. AA. Po poročilu »Giornale d'Italia« se bo sestala italijansko-francosko-ameriška razsodiščna komisija, ki naj na podlagi čl. 5. italijansko-ahesinskega sporazuma iz l. 1928 prouči incident pri Ualualu, v četrtek 6. junija v Milanu.

List zavrača očitke »Times«, po katerem pisanje italijanskega časopisja ni združljivo z dejstvom, da se bo sestala razsodiščna komisija za ureditev incidenta pri Ualualu v italijanskem mestu in pravi: Italijanski listi pišejo z nacionalnim ponosom in z mednarodno jasnostjo in so po pravici opozorili na nevarnost, ki grozi italijanskim interesom od Abesinije. Abesinija zbira orožje in vojsko na meji Eritreje in Somalije, izvaja mobilizacijo in razširja protitalijanski propagando med svojim prebivalstvom. Razen tega je treba upoštevati razne incidente proti osebam italijanske narodnosti in na škodo, ki jo je doslej povzročila Abesinija. Sprito teh dejstev so pravni argumenti brez veljave. Ko je Velika Britanija osvojila Južno Afriko, kjer se nahajajo najdišča zlata in diamantov, je zavzela tiste kraje z vojsko in vojnimi ladjami, čeprav so bili na mnogo višji kulturni stopnji kakor Abesinija. Angliži hočejo ostati nevtralni v sporu z Abesinijo, vendar pa je treba pri tem upoštevati, da so njihove oblasti zbudile v Addis-Abebi vtis, kakor da je Velika Britanija proti Italiji in to tem bolj, ker so

dovolile angleške oblasti v Keniji in drugod olajšave za prevoz abesinskega orožja.

Transport za transportom

Trst, 4. junija. k. Iz Trsta je včeraj odpoval v vzhodno Afriko drugi večji transport izučeni delavci in težakov. Motorna ladja »Saturnia«, na katero se je vkrcalo 4000 ljudi, je odplula iz tržaške luke proti večeru. Delavce so zbrali krajevni fašistični sindikati, ki imajo izključno pravico posredovati med delodajalci in delavci v svrhu zaposlitve. Mnogo delavcev se je davi pripeljalo z rednimi in posebnimi vlaki tudi iz severnih italijanskih pokrajin, tako kar 640 ljudi samo iz Vicenze, večina pa je menda iz Juljske krajine.

Iz Genove in Neaplja sta krenila v vzhodno Afriko dva velika parnika. S parnikom »Nazario Sauro« je odpovala tisoč topničarjev, 70 podoficirjev in 54 oficirjev, z drugim parnikom pa 600 vojakov.

Oborožen spopad neizogiben

Rim, 4. junija. w. V rimskih krogih smatrajo, da je oborožen konflikt z Abesinijo neizogiben. Italija želi s svojimi vojaškimi ukrepi dovesti ta konflikt do totalne rešitve in ne bo odnehala, preden se spor do kraja ne očisti.

Göringov poset v Rimu

Rim, 4. junija. w. V tukajšnjih merodajnih krogih potrjujejo vesti o skorajšnjem posetu pruskega ministrskega predsednika generala Göringa v Rimu, kamor bo prispel iz Jugoslavije, kjer se mudi sedaj na oddihu. Obisku v Rimu pripisujejo v političnih in diplomatskih krogih velik pomen, ker bo v času velike aktivnosti evropskih kabinetov in v okviru diplomatskih razgovorov, ki so po manifestacijah v Berlinu, Rimu, Dunaju in Budimpešti izredno oživil in dobili prav poseben pomen za nadaljnji razvoj evropske situacije.

General Göring v Lidžu

Sarajevo, 4. junija n. Jutri bo prispel v Lidže pruski ministrski predsednik Göring s svojim spremstvom, za katerega so rezervirali prostore v hotelu »Hercegovina«.

Izprememba avstrijskega cestnega reda

Beograd, 4. junija. AA. Avstrijsko poslaništvo razglasa: Dne 15. t. m. se uvede na Koroskem in na vzhodnem Tirolskem (linški okraj) na vseh cestah vožnja ne več po levi strani, temveč po desni. Da se prepreči nesreče, zlasti avtomobilski karamboli itd. in da ne bo nesporazumov, morajo od 15. t. m. avtomobili in motorna kolesa, ki pridejo na korosko in vzhodno tirolsko (linška) tla, strogo paziti na to prometno izpremembo.

Iz prosvetne službe

Beograd, 4. junija. AA. Imenovana sta za profesorja na realni gimnaziji v Mariboru Stanko Modic, suplent-prilavnik, za profesorja v 8. skupini klasične gimnazije v Mariboru pa Marija Sovdat, suplent-prilavnik.

Beograd, 4. junija. p. Današnje »Službene Novine« objavljajo ukaz, s katerim je reaktiviran g. Leopold Kopač, učitelj v Slovenj Gradcu, ki je bil upokojen, ker je kandidiral pri nedavnih volitvah za narodnega poslanca. Ker ni bil izvoljen, je sedaj ukaz o njegovi upokojitvi preklican.

Zaprisega nove Malypetrove vlade

Praga, 4. junija. b. Danes so bili članom nove vlade dostavljeni odloki o njihovem imenovanju. Ministrski predsednik Malypetr je popoldne s člani odstopajoče vlade in vsemi novimi ministri odpoval na grad Lany k predsedniku republike. Predsednik Masaryk se je poslovil od izstopivših ministrov, nakar so bili novi ministri zaprisoženi. Jutri bodo novi ministri prevzeli posle. Prva seja nove vlade bo v četrtek dopoldne.

Novi potresi v Indiji

Lahore, 4. junija. AA. Zeleniška praga med Quetto in Sibiem se je snoči porušila, ker so bili novi potresi. Vsa popravila zadnjih dni so bila zaradi tega zaman. Vse kaže, da bo praga prekinjena dalje časa, ker mnogostevilnih mostov ni mogoče popraviti v doglednem času. Iz Sibija prihajajo transporti ranjencev in mrtvecev, po vsej pokrajini se širi strašen smrad. Ponekod vlada silna vročina in kaže toplomer v senici 45 stopinj Celzija. Obласти demantirajo, da bi bila v Quetti izbruhnila kolera. Prav tako so netočne vesti, da je mesto poplavljen in da so morali varnostni organi postreliti ubegle vojae.

Iz Kabula poročajo, da so v Kandahariu imeli danes potres, ki pa je bil lahek. Človeških žrtev ni.

Titulescu pri Lavalu

Pariz, 4. junija. AA. Zunanji minister Laval je konfiriral z rumunskim zunanjim ministrom Titulescom o raznih mednarodnih vprašanjih, med drugim tudi o podunavskem paktu.

Odgoditev obiska Litvinova v Parizu

Moskva, 4. junija. AA. Obisk zunanjega komisarja Litvinova v Parizu je zaradi najnovejših izpremembe v francoski vladi odložen. Točen dan tega obiska bo določen naknadno.

Dve žrtvi roparja-morilca v Beli Krajini

Ljudstvo sumi, da je zakonca Kožarja v Dobravah umoril Urbanč

Metlika, 4. junija

Kriminalna kronika, ki je prav zadnje dni izredno pestra, mora žal beležiti nov strahovit zločin, dvojni umor. V pretekli noči sta bila na postajališču Dobravah s sekirami pobita in izropana 47letni progovni čuvaj Jože Kožar in 53letna njegova žena Marija. Grozovita novica se je takoj zjutraj z bliskovito naglico razširila po vsej Beli Krajini, ponesli so jo tudi potniki s prvim jutranjim vlakom v Ljubljano. Uvedeno je bilo vsestransko poizvedovanje. Podrobnosti razburljivega zločina so naslednje:

Štedljiva zakonca v samotni

Postajališče Dobravice je oddaljeno 5 km od metliške postaje v smeri proti Črnomlju. Kožar ni bil belokrajinski rojak, temveč iz gorenjskih krajev, je bival tu ženo že okrog 8 let, a kakor se čuje, bi v kratkem imel biti premeščen. Živela sta brez otrok in ker sta bila štedljiva, ni bila nikakr skrivnost, da sta precej petična. Zena Marija je bila doma iz Grosuplje in je baje pred kratkim nekaj dedovala. Zločinec, ki je morda že dalje časa prežal na samotno bivačo zakonca, je moral vse to vedeti, še zlasti pa mu je moralo biti znano, da so železniški uslužbenci na progi pravkar prešli svoje plače. Kakor govorijo ljudje, da Kožar že pred dnevi omenil znanu, da ga nekdo preganja in da mu celo grozi s smrtjo. Kdo je bil izsiljevalec, to skrivnost je Kožar žal nesel s seboj v grob.

Na postajališču — vse mrtvo...

Jože Kožar bi bil moral biti danes zarna pri osebnem vlak, ki odpelje okrog 4. iz Karlovca proti Ljubljani. Ko pa je osebnih vlak ob 5.13 uvozil v Dobravice, sta strojevodja kakor tudi vlakovodja opazila, da je na postajališču vse tiho in mrtvo. Nobenega potnika ni bilo, niti ni bilo na mestu Jožeta Kožarja, ki je bil sicer na glasu sila vestnega čuvaja. Tudi zapornica ob postajališču je bila odprta, kar je proti vsem obstoječim predpisom. Strojvodja je še v šali zaklical vlakovodji Jožetu Zupanu:

— Kaj pa, če so Kožarja ubili?
— Kje neki! — je menil Zupan. — Kožar je gotovo enkrat vlak zaspal!

Takoj nato je vlakovodja naročil svojemu spremljevalcu, naj pogleda v službeni prostor in pokliče čuvaja.

Ves presenečen je spremljevalci našel službeni prostor zaklenjen. Ko pa je pogledal skozi okno se mu je nudi strašen prizor. Ob vratih znotraj postajališča je ležal Kožar ves v krvi, negiben, mrtve.

Osojbe vlaka je takoj pozval kontrolnega orožnika, ki je spremljal vlak, naj ugotovi, kaj se je zgodilo. Ključa do službenega prostora seveda ni bilo najti nikjer.

Pod vodstvom kontrolnega orožnika so nasilno odprli vrata in si ogledali stanovanje. Znotraj so bila vsa vrata odprta, po tleh predsebe pa so vodile krvave sledi v spalnico. Tu so bila okna zastarta in vladal je čuden vonj. Ko so prižgali petrolejko na mizi in se razgledali po sobi, so onemeli od groze:

Na postelji je ležala, vsa v krvi, s strašno rano na vratu, čuvajeva žena, mrtva kakor njen mož...

Poizvedovanja po Beli Krajini

Vlakovodja seveda ni mogel pustiti vlaka dalje čakati, ker so tudi potniki izstopali. Vlak je torej krenil dalje, na postajališču pa sta ostala kontrolni orožnik in neki železniški uslužbenec. Na postaji v Gradcu je potem vlakovodja Zupan telefonično obvestil službujočo uradnika na postajah v Črnomlju in Metliki. Opisal jim je grozno najdbo in ju naprosil, naj nemudno ukreneta vse potrebno, da bodo oblastva čim hitreje uvedla preiskavo. V Gradcu je slučajno bil navzoč ob prihodu vlaka komandir gradske orožniške stanice. Ko mu je vlakovodja opisal zločin, se je zasledovanje takoj začelo. Poleg vsega orožništva v Beli Krajini je bilo takoj

obveščeno tudi sresko načelstvo in sodišče v Metliki. Razšle so se orožniške patrle, a iz Metlike se je napotila v Dobravice komisija s sodnim starejšino dr. Ivanom Širkom in banovinskim zdravnikom dr. Julijem Kodrom.

Kdo je morilec?

Zločinec je izvršil dvojni roparski umor nedvomno že zgodaj ponoči ali vsaj v zelo ranih urah. Krvavi sledovi so bili davi že skoro suhi, kri strjena. Kožar in žena sta bila pobita s sekirami, obema je bila razbita lobanja, zadane pa so jima bile tudi druge rane. Podrobno bodo poškodbe ugotovljene pri obdukciji.

V stanovanju je bilo vse razmetano, vsi predali odprti. Zločinec je v okrilju noči in na samotnem postajališču imel dovolj časa za poboj in za brskanje po stanovanju. Koliko je odnesel plena, za enkrat ni bilo mogoče ugotoviti. Tudi še niso našli morilske sekire. Ljudstvo na vse strani ugiba, kdo utegne biti zločinec. Ker je nedavno tudi zloglasni hajduk Jože Urbanč strašil po Beli Krajini, leti seveda sum tudi nanj. V koliko je ta domneva upravičena, bo upamo — kmalu pokazalo vsestransko poizvedovanje.

Mar res spet Jože Urbanč?

Metlika, 4. junija, zvečer.

Orožniki iz Metlike in Gradca so bili ves dan na nogah, da odstranijo skrivnostno kopreno z zločina, vendar preiskava do večera ni rodila še nobenega pozitivnega rezultata, nobenega prijema, ki bi vsaj približno označil sled. Prebivalstvo bližnje in daljne okolice, ki ga je globoko pretreslo dejanje zločinskega neznanca z iskrenim pomilovanjem za obe žrtvi, živahno razpravlja o krvavem dogodku. In kakor je ljudski glas po navadi nagel sodbe, tako se je tudi po umoru v Dobravah hitro našlo storišče: ime: Jože Urbanč. Tako sodi ljudstvo Bele Krajine, ki je imelo v zadnjih tednih od daleč, pa tudi od blizu nekajkrat opravka s tem zagonetnim rokomavhom, ki se je priklatil v naše kraje od krške in novomeške strani in je mirne prebivalce naših hribovskih zaseljij že nekajkrat ostrasil s svojo tolpo, oboroženo tudi s puškami in karabinkami. Ni čuda, da se ime razbojnika, ki sta mu javno mnenje in usmerjenost uradne preiskave naprtila tudi dvojni vrhpoljski uboj, pojavlja na tistih prav vseh, ki se s pridružen grozo menijo o umoru v Dobravah. Ali bi bilo mar mogoče, da je Jože Urbanč moril na Vrhpolju in še v Dobravah, prav zdaj, ko mu je vse orožništvo dravske banovine za petami in ko je najbrž zajet v kakšnem gorskem skrivališču, odkoder si ne upa niti korak daleč na dan?

Da razjasnimo zagonetko, se je naš dopisnik obrnil na uglednega predstavnika tukajšnje upravne oblasti, ki je v neposrednem stiku s preiskavo, z nekaterimi vprašanji, ki so v ospredju javne radovednosti.

— Ali menite, da je bil res, kakor pravi govorica, Urbanč v Dobravah?

— Ne verjamem, se je glasil odgovor. Urbanču so zavoljo tatvin, ki jih je zagrešil tod okrog, in zavoljo orožnikov, ki so mu bili za petami, že pred nekaj časom postala v Beli Krajini prevroča tla in se je umaknil nazaj proti Novemu mestu. V Dobravah je moral moriti nekdo čisto drug, čeprav zdajle še niti približno ne vemo, kdo.

— A kako sodite o domnevi, da je bil Urbanč na Vrhpolju in v Moravčah?

— Prav tako ne verjamem, da je bil. Urbanč je vendar ves čas »delal« v naših krajih iz po Dolenjskem. Obenem pa je preveč dobro vedel, kako živo se vsa žandarmerija in policija zanima zanj, da bi se upal tako prostodušno kretati po tako prometnih krajih, kakor je ljubljanska okolica in Ljubljana sama.

Z večerim vlakom je prisel v Dobravice daktiloskop od ljubljanske policijeke uprave, ki bo imel pa precej težko delo, ker so ljudje, ki so zjutraj pridrli v čuvajnico, ko je bil odkrit zločin, zabrisali mnogo sledi za morilecem.

Ludvik Starič se je pone-rešil pri dirki v Pardubicah

V nedeljo so bile na stadionu v Pardubicah velike mednarodne motociklistične dirke za Lobkowiczew memorial. V glavni dirki, kjer so startali sami znani mednarodni dirkači, je nastopil tudi Ljubljčan

Ludvik Starič, član Zvezniškega športnega kluba, zlasti med Hrvati imenovan »leteči Kranjec«. Tekmi je prisostvovalo 12.000 gledalcev. Pred glavno dirko je bilo nekaj drugih tek, in je bilo zaradi tega dirkaške precej razrito. Več dirkačev je moralo zaradi padcev izstopiti. Pri glavni dirki je že pri drugem krogu padel tudi naš večkratni zmagovalac na dirkah, kar pa ni vzbudilo večje pozornosti. Imel je sicer večjo rano na glavi, ki pa ni bila videti preveč nevarna. Toda že pri površni preiskavi so ugotovili, da ima Starič močan pretres možganov. Starič so takoj prepeljali v bolnišnico in je bil vso noč brez zavesti. Njegovo stanje je zelo resno, čeprav se zdravniki ne bojajo najhujšega.

Zavržene odškodninske zahteve žrtev atentata

Zagreb, 4. junija

Kakor znano, je apelacijsko sodišče v Zagrebu nedavno zavrnilo odškodninsko zahtevo upokojenega šefa oddelka za turizem dr. Cirila Žižka, ki je zahteval 800.000 Din odškodnine zaradi poškodb in gmotne izgube pri atentatu na vlak pri Zemunu 2. avgusta 1931. Zdaj je zavrnila tudi odškodninska zahteva bivšega beograjskega vseučiliškega profesorja dr. Brunettija, ki je pri atentatu izgubil soprogo in sina, dočim so bili on sam in njegovi dve hčerki hudo poškodovani. Pri apelacijskem sodišču v Zagrebu je sedaj samo še odškodninska zahteva gospe Terezije Lesničarjeve, ki je pri atentatu s poklenjskim strojem izgubila svojega moža Janka Lesničarja, direktorja Kreditne zadruge v Čupriji.

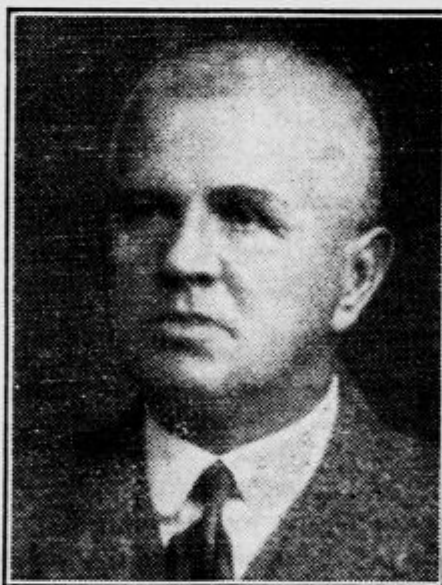
Gospa Lesničarjeva je pred sodiščem v Sremski Mitrovici zahtevala odškodnino v znesku 52.240 Din, za sebe mesečno rento 2500 Din, za svojega nedoletnega sina pa mesečno vzdrževalnino 1000 Din. Vse odškodninske zahteve je sodišče v Sremski Mitrovici zavrnilo z motivacijo, da ne zadene železniške uprave nobena krivda, ker

ni bila v nobeni vzročni zvezi z atentatom in njegovimi posledicami. Apelacijsko sodišče je to razsodbo doslej že v dveh primerih potrdilo, in jo bo, kakor vse kaže, tudi v tretjem, pri reševanju pritožbe gospe Lesničarjeve. Oškodovancem bo potem še preostala pritožba na kassacijo.

70letnica zaslužnega moža

Te dni elavi v krogu svoje družbe v Mariboru sedemdesetletnik svojega življenja g. Ogorelec Anton, nadučitelj v p. Rodil se je v Pišecah pri Brezicah kot sin malega kmeta. Po osnovni in meščanski šoli v Krškem in učiteljsko v Mariboru je pričel trnjevo pot slovenskega učitelja. Služboval je v Teharjih, Vurbergu, Ptuj, dokler ni prevzel mesta nadučitelja na tri-razrednici pri Sv. Barbari. Težko je kratko opisati njegovo plodno delo v tem kraju naših revnih Haloz. V 23 letih službovanja je neutrudljivo skrbel za procvit kraja in za prosveto prebivalstva. Ustanovil je Bralno društvo s tamburaškim in pevskim zborom, podporno društvo za revne učence, posojilnico z vinarskim oddelkom, ki je pred vojno krasno uspeval, podružnico CMD, sam se je v prostem času učil pletarstva, da je dosegel ustanovitev pletarske šole, ki se je ob prevratu preselila v Strnišče, od tam pa v Ptuj. Gradil in trasiral je okrajne ceste v kraju in drugod, dvignil svojo šolo v sedemrazrednico s paralelko, dogradil novo šolsko poslopje, ki je še danes eno najlepših v ptujskem sre-žu. Pripravil je tudi ustanovitev sokolskega društva, kar pa mu je preprečila vojna. Njegov šolski vrt je bil vedno vzor drugim. Opravil je dolga leta posle nadzornika za šolske vrtove. Uvedel je kmetijsko nadaljevalni pouk v šoli. Pri vsem tem delu je pa našel še časa za stanovsko organizacijo. Bil je več let odbornik in

predsednik ptujskega učiteljskega društva. Udeleževal se je v protialkoholnem pokretu, pisal strokovne članke in brošure.

Prebivalci Haloz se ga vedno s hvaležnostjo spominjajo, saj ga je občina Grškovec izvolila za svojega častnega člana. Tudi sedaj, ko živi v pokojni, ne počiva. Pridno sodeluje pri Nabavljalni zadrugi drž. uslužbencev v Mariboru kot predsednik nadzorstva. Vse svoje moči posveča tudi Društvu drž. upokojencev, kjer vodi tajništvo. G. Ogorelec je s svojo skrbnostjo res očetovsko vzgojil vse svoje otroke. Mirko je ravnatelj pletarne v Ptuj, Ivo je veterinarski kapetan v Varaždinu, Vilko je art. kapetan v Valjevu, Hinko je šofer v Zagrebu, Anica je soproga Jožeta Gorupa, vodje magistratne pisarne v Mariboru, in Marica je učiteljica v Gornji Radgosti. Uspehi njegovega dela naj bodo vzor mlademu učiteljskemu pokolenju, niemu pa v ponos in zadoščenje!

Naše iskrene čestitke!

KULTURNI PREGLED

Händlov „Mesija“

Ljubljana, 4. junija.

V proslavo 85letnice nadškofa dr. A. B. Jegliča je priredilo snoči glasbeno društvo »Ljubljana« svečan koncert v veliki dvorani hotela Uniona. Koncert so posetili podban dr. Pirkmajer s soprogo, župan dr. Ravnlhar s soprogo in mnogi drugi odličniki. Obisk koncerta je bil v splošnem prav dober, dasi bi namen in spored zaslužila še večjo pozornost in polno zasedeno dvorano.

Od vseh oratorijev Händlovih je dosegel »Mesija« največjo popularnost v Angliji in po vsem ostalem svetu. Spoštovanje, ki ga izkazujejo Angličani temu veleledu, gre tako daleč, da še danes, prav kakor skoraj pred 200 leti, vstane pri »Aleluje« vse občinstvo. »Mesija« se razlikuje bistveno od drugih Händlovih oratorijskih del, ker ne vsebuje dramatskega dejanja, temveč je rahlo povezano, skoraj lirsko momente. Besedilo je sestavil Händel ob sodelovanju Jennensa iz raznih biblijskih tekstov; posebno okusno se je znal izogniti banaliziranj temeljne ideje že s tem, da Mesija sploh ne nastopi. Ker se torej o Mesiji le govori, je centralna osebnost oratorija

pomaknjena v nji primerne vzvišene sfere, pač nasprotno običajnim pasionskim igram, ki jo skušajo primakniti bliže k občinstvu s prijemljivo predstavo ter jo tako ponižujejo po nepotrebnem.

Kakor v besednem, je tudi v glasbenem pogledu »Mesija« vseskozi himnično vzvišen slavošpev, porojen iz globoke, nedvomljive vernosti, združene z gigantskim talentom in znanjem, ki sta omogočila Händlu, da je v skoraj neverjetnem času treh tednov zasnoval in končal to velikansko delo, čigar izvajanje zavzema skoraj 3 ure. Čudovito je notranje bogastvo te glasbe, ki še danes — po 194 letih! — zavzame in dvigne poslušalca v docela svojstveno, vzvišeno in polno nastrojenje. Zato je »Ljubljana« popolnoma pravilno izbrala to delo za smiselno proslavo ter si je dala tudi dovolj truda, da ga čim najdostojneje izvede. — Uvodno besedo je govoril stolni dekan dr. Kimovec.

Izvajanje je bilo v odličnih rokah: solisti, na čelu jim sopranistinja ga. G. Jung, ena, nji ob strani v polni veljavi altistinja ga. Bernot-Golobova, tenorist g. Gostič in basist g. Rus, so po-

dali svoje partije v najboljšem razpoloženju in s suverenim obvladanjem tehnike in sloga. Orkester, čigar jedro je bil orkester Podzvezje glasbenikov, okoli katerega so se strnili člani radijskega orkestra, konservatorijskega orkestra in Orkestralnega društva, je vršil svojo nalogo kar najodličnejše ter dal delu vso ono, še danes sočno zvočnost, ki mu je bila zagotovljena prvi uspeh. Mešani zbor »Ljubljane« je številčno dovolj močan, da se je lotil tega veleleda, pa tudi dovolj trdno nastudiran, da ga je zmogel v tako dobri formi. Delo, ki je bilo sicer nekoliko krajšano ter so izpadle nekatere točke, med njimi čudoviti duet »O death, where is thy sting?«, je doseglo v smotnjem izvedbi velik in pomemben uspeh.

Ves veliki aparat — soli, zbor in orkester — je vodil dirigent dr. Anton Dolinar mirno in vzdržno. Stalno delo v zboru in nekaj nevajenosti orkestra zavede vsakogar, ki stoji prvič ali poredko pred velikim orkestrom, bodisi v ekstremno pretiranega razburjenja ali v nasprotno. Dr. Dolinar si je izbral drugo: skoraj premalo je bil viden njegov vpliv na orkester, kar je povzročila neka negotovost v dirigetovem taktiranju samem, ki ni očitovala obvladavanja dirigentske orkestralne tehnike. Brez te pa je suvereno in osebnostno vodstvo velikih orkestralnih in orkestralno - vokalnih koncertov neizvedljivo ter so izvajalci kar preveč prepuščeni lastni inicijativi v inter-

pretaciji. Naši zborovodje, ki so večkrat stavljeni pred nalogo, da vodijo večji izvajalski aparat, ne bodo v bodoče mogli več izhajati brez potrebnega dirigentskega šolanja, če bodo stremeli za tem, da podajo svojemu izvajanju čim več izraza in globine poleg tehnične izpolnitosti, ki je postala že premisa vsake izvedbe sploh.

»Ljubljana« je s tem koncertom pokazala kar najresnejše stremiljenje navzgor, počastila jubilej svivolasega nadškofa na najbolj primeren način in dala našemu mestu lep, pomemben koncert. L. M. Š.

Zapiski

Nov (24.) zvezek »Življenja in sveta« pri naša na uvodnem mestu razpravo dr. Maksa Kremžarja »Homolopathia«. Pod črto je pisec sprožil vprašanje pravopisa tukj, ki so ga že nekajkrat obravnavali naši listi. Oglašilo se je celo mnenje, da je treba uvesti fonetičen pravopis po srbskem vzoru, dasi le-ta dela Srbov neznanske preglednice in povzroča mnogo večjo in neprimernejšo zmedo, kakor pa napačna izgovarjava tujih imen. Dr. Anton Debeljak ugotavlja v opombi pod črto, da fonetska pisava gubi pristaše tudi pri Srbih in Francozih. Pisec »Homolopathia« pa gre v drugo skrajnost in piše na pr. »system«, »sympathia«, »therapeutična« in podobno, česar v slovenski nismo vajeni. (Čehi so ohranili tako pisavo tukj.) — Nadaljnji članek »Od oblaka do

S tako lahkoto

in hitrostjo doseči tako belo perilo je mogoče samo z

RIVIERA terpentinovim milom

ki je izdelano na podlagi oljnega olja.

Spomini na moravska orožnika po zločinu

Moravče, 4. junija

Nekaj spominov na vrhpoljsko tragedijo. Vroč in soparen dan je bil prejšnji torek, ljudje so pridno delali na polju, ko je popoldne okrog 5. pridrljal kolesar za Vrhpolja in razburjen pripovedoval o strašnem zločinu. Mnoge je strašna novica globoko pretresla, nekateri pa ji nikakor niso mogli verjeti. Da bi se sam prepričal, sem se s kolesom odpeljal na Vrhpolje. Ko sem vozil mimo šole skozi vas, ni bilo nikjer žive duše. Pri gostilni »Mrguse« sem se ustavil, gostilničar mi je s kratkimi besedami potrdil žalostne vesti in mi pokazal stezico, po kateri pridem do Vojgrinčeve bajte, ki stoji nekaj sto korakov nad vasjo.

Pred bajto so stali ljudje v gruclah. Vsi so molčali, nemi so se spogledovali. Tudi veža je bila polna ljudi. V sobi sta na močno okrvavljeni postelji ležala oba ranjenca. O hudi bitki so pričali poleg nereda tudi krvavi madeži in luknje od krogel v zidu in stropu. Šolski vodja g. Perko je ranjenca baš obvezoval. Kar s pogledi se pozdravim. Podnarednik Štefančič me je sam ogovoril:

— Gospod, ali nisem siromak? Pomislite, ves prestreljen sem se še splazil za njim iz hiše. Po travi sem se premetaval, ne od bolečin, nego od jeze, ker je prodrazni zločinec odšel. Z bajonetom sem ga, a nisem imel več dovolj moči. Prestreljeni roki mi nista hoteli več služiti.

Ranjeni komandir Vričko je ves čas molčal, na enkrat pa se je obrnil proti Štefančiču in rekel vdano:

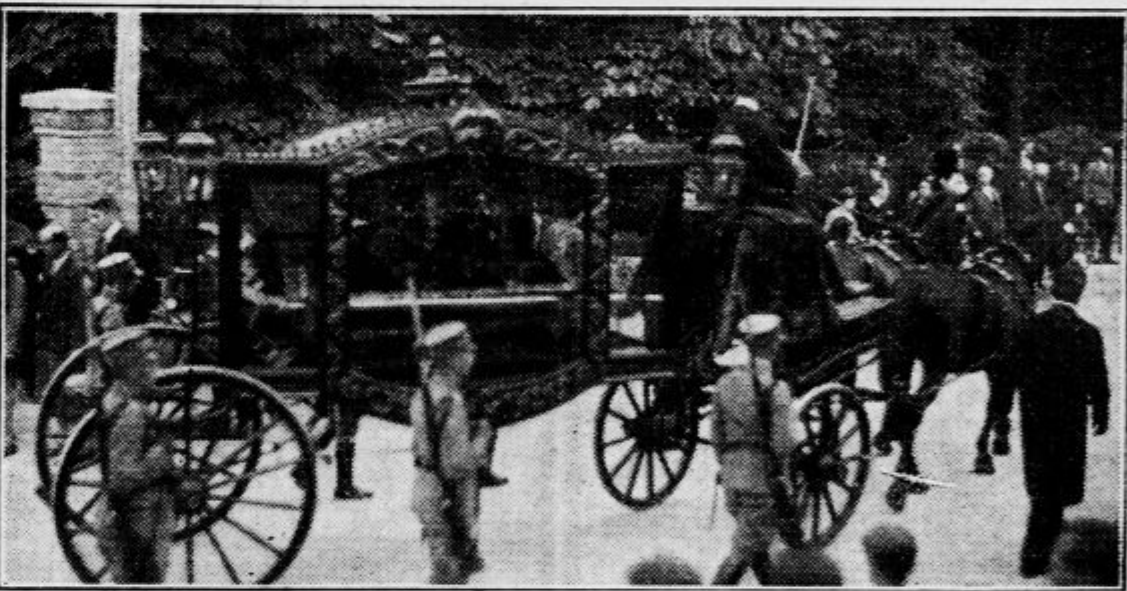
— Le potrpi, France, saj dolgo tisk ne bova!

Bile so junaške besede, — le žal, prežal, da so se izpolnile.

Množica pred bajto je naraščala. Prihajali so tudi orožniki. Sami resni obrazi. Ko je stopil v izbo orožniški poročnik Caus iz Kamnika, je Štefančič vzkliznil: »E, samo da ste prišli, gospod poročnik! Vi ste dober človek.«

Poročnikovo lice je bilo mrko, videlo se je, kako trpi s svojima junakoma.

Malo pred prihodom reševalnega avtomobila sta prišli strti soprogi obeh ranjenecov. Bili so pretresljivi trenutki. Ob njih smo se šele prav zavedli, kako silna je ta tragedija. Srečko Bertol.

Dva posnetka z veličastne zadnje poti Frana Vrička in Frana Štefančiča

Prima sportne suknjiče po 98.— dinarjev

in pumparice po 48.— dinarjev dobite le pri

PRESKERJU na Sv. Petra cesti šte. 14

Domače vesti

* Knez-regent Pavle — mecen naše upodabljalne umetnosti. Nj. Vis. knez-regent Pavle je za svojo zbirko umetnin nakupil na spomladanski razstavi društva Cvijete Zuzorić, ki je pravkar odprta v Beogradu, od raznih umetnikov večje število del v skupnem znesku za 101.000 Din. Izmed desetih slovenskih slikarjev in kiparjev, ki so se udeležili razstave, je visoki ljubiteljski umetnosti odlikoval z nakupom mojstra Matija Jamo (Motiv z Bleda) in pa enega najizrazitejših zastopnikov najmlajše generacije Maksima Sedeja (Akt).

* Ministrski odposlanci pri maturah. Na ministrske odposlance pri višjih tečajih

Triumph najpomembnejši stediščnik

nih izpitih so določeni naslednji univerzitetni profesorji: dr. Radojčić Nikola na realno gimnazijo v Pančevu, dr. Prijatelj Ivan na I. dr. realno gimnazijo v Ljubljani, dr. Melik Anton na realno gimnazijo v Kočevju, dr. Sturm Ivan na klasično gimnazijo v Ljubljani, dr. Kos Milko na II. dr. realno gimnazijo v Ljubljani, dr. Osevald Karel na klasično gimnazijo v Mariboru in dr. Hadži Jovan na realno gimnazijo v Novem mestu.

* Ekскурzija naših agronomov v Bolgarijo. V tork zvečer je odpotovalo iz Beograda v Bolgarijo 45 članov Zdrženja jugoslovenskih agronomov. Člani ekscurzije so iz raznih naših pokrajin, obiskali pa bodo najvažnejša bolgarska mesta, da vrnejo obisk bolgarskim poklicnim tovarišem, ki so lani v aprilu obiskali naše kraje.

* Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov bo imelo svojo glavno skupščino letos v Beogradu od 15. do 18. t. m. ko bo obenem posvečen novi dom tamonjske sekcije. Na dnevnem redu so važne stanovske in strokovne zadeve. Po skupščini bo izlet z ladjo, nato potovanje na Oplenac in obisk Kragujevca. Za člane je dovoljena četrtinska, za njihove rodbine pa polovična železniška voznina. Članski sestanki sekecije Ljubljana, na katerem se bosta obravnavala dnevni red in program glavne skupščine bo v tork 11. t. m. ob 20. v lokalni sekciji. Do takrat je poslati tajništvu sekcije prijave za udeležbo na skupščini.

Kličite telefonsko št. 2005

in takoj pošljemo po vaš krzneni plašč, da ga vam čez poletje shranimo in obenem izvršimo potrebna popravila za polovično ceno. Plačljivo šele jeseni pri prevzemu. KRZNARSTVO L. ROT, MESTNI TRG

* Premestitve in upokojitve. S kraljevim ukazom so na predlog prosv. ministra premesteni na lastno prošnjo naslednji učitelji odnosno učiteljice: Marija Koricki iz Smartna pri Litiji na Vič, Ana Lazar iz Čemšenika v Mengeš, Bogumila Medvedšek iz Javorja v Studenc, Alojzija Razpotnik iz Sv. Marjete v Zidani most, Marija Sajević iz Železnikov v Trboje, Ivan Stegov v Viča v Toplice pri Zagorju, Armelija Vremšak iz Nevelj v Kamnik, Dragutin Berdon od Sv. Jakoba v Slov. gor. v Pečerovec, Friderika Sek iz Tapanje v Luče, Lea Bizjan iz Zalne v Trzin, Ljudevit Burja iz Izlake v Krško, upokojeni pa so Helena Franke v Ljubljani, Helena Raunier v Framu, Pavla Bergant v Bianci, Ljudevit Šijanec v Razvanju, Gizela Tavcar v Domžalah, Marija Antončič v Borovnici, Alojzij Urbančič v Dobu, Ana Ambuš v Rušak, Leopoldina Šešark v Kočevju, Ljudmila Erjavac v Ljubljani, Miha Salberger v Mostah, Karl Filipič v Ferdrenju in Marija Jarec v Hrušici.

ELITNI KINO MATICA
TELEFON 21-24
Danes ob 4., 7.15 in 9.15 uri zvečer PREMIERA VESELOIGRE
NEKE MAJSKE NOČI
LJUBIMKANJE NA DVORU MARIE TEREZIE
VIKTOR DE KOWA KATICA NAGY HANS MOSER

morja obravnava kroženje vode. — M. A. obdeluje zanimivost iz fizike »šepetani svodi in se kaj«. Nadaljuje se dr. A. Debeljaka potpisno kramljanje »Po sinji Adriji«. Iz romana Charlesa Braibanta je A. Debeljak poslovenil črtico »Požuruha smrti«. Nato ima čitatelj nekoliko medicinskih senzacij (tablete zoper ljužben, prilikavi postanejo velikani in dr.). Nadaljuje se Essad-begova »Zarota zoper svet«. V dneh gasilske razstave na ljubljanskem velesejmu utegne zanimati članek »Gasilstvo in tehnika gašenja«. Saša Šantel je prispeval članek »50 let Strössnerjeve gorice«. V rubriki »Iz literarnega sveta« poroča A. Debeljak o Braibant-jevem romanu »Le roi d'or«. V šahovski rubriki se nadaljuje Vasje Pirca »Moji vtisi s šahovskega turnirja v Moskvi«. Obilna in lepo ilustrirana številka stane v prodorni prodaji samo 2 Din.

Kdaj izide Kidričeva izdaja Prešerna? Iz pisarne Tiskovne zadruge nas obveščajo, da izide prvi del Kidričevega Prešerna v teku meseca julija. Naročniki naj blagovolijo še malo potrpeti: odškodovani bodo s knjigo tem večje in trajnejše vrednosti.

Problemi našega strokovnega šolstva in brezposelnosti inteligence. Pod naslovom Strojovno-šolska politika je spisal Miha Presl, inšpektor strokovnih šol v dravski banovini, pregledno, z obilnimi statističnimi gradivom ponazorjeno knjigo, ki vsebuje pregled razvoja našega strokovnega šolstva od uedinjenja do danes ter seznanja javnost tudi z važnimi problemi, ki so v vzročni

* Preselitev ljubljanskega antirabičnega ambulatorija. Državni Higijenski zavod razglašja, da je moral zaradi nedostajajočega prostora začeti premestiti antirabični ambulatorij (cepljenje proti steklini) v prostore državne šolske poliklinike v Ljubljani, Gledališka ulica 7. Cepljenje pri državni šolski polikliniki se prične 10. t. m. in vrši do preklica vsak delavnik od pol 8. do 14. ter ob nedeljah in praznikih od 10. do 12.

* Predavanje Narodne knjižnice in čitalnice v Zagrebu. Kraljice Marije 3. Danes 5. t. m. ob 20.30 bo predaval univ. prof. g. dr. Fran Zavrnik o temi »Lasje in njihovo življenje« (s projekcijami). Vstop prost.

* Dom učiteljic. Ker se o Veliki noči ni mogel vršiti, bo letošnji občni zbor za druge »Dom učiteljic« v Ljubljani na binokosno soboto 8. t. m. na šentjakovski šoli v Ljubljani ob 2. pop. Ker so na dnevnem redu važni razgovori, vabimo, da se ga udeležijo čim večje število tovarišic. — Načelstvo.

* Posebna izletniška vlaka na morje bosta odpeljala iz Zagreba v soboto ob 21.10 v Split in ponoči ob 0.12 proti Sušaku. Priključek v Karlovcu je ob 22.11 in ob 1.20, prihod v Split ob 7.36, na Sušak ob 5.45. Povratek iz Splita v ponedeljek ob 19.21, s Sušaka pa ob 20.40. Voznina je

Zvočni kino Dvor
Telefon 27-30
Samo še danes ob 4., 7. in 9. uri
Randolf Scott v cowboyskem filmu
BOJ NA ŽIVLJENJE IN SMRT
Vstopnina Din 4.50, 6.50 in 10.—

globoko znižana. Potniki z vseh postaj ljubljanske direkcije naj kupijo celo vozovnico do Zagreba ali Karlovca in legimacijo K 13. Vozovnica velja za brezplačen povratek. Vse informacije dobite pri železniških blagajnah.

* Izključen iz NO. Časopis »Narodna Odrbana« od 1. junija prinaša vest, da je dr. Kosta Popović, advokat iz Sombora, bivši podpredsednik Narodne skupščine in sedanjí narodni poslanec, na osnovi pravi za vedno izključen iz članstva Narodne odrbane.

* Umrl je 24. maja t. l. v Plznu gosp. Vlado Huc, polkovnik v p., soprog ge. Vladimire Huclove voj. Hren in svak ge. Olke Senekovičeve voj. Hren.

* Smrt narodnega mučenika. V beograjski bolnišnici je umrl po dolgem hiranju 76letni upokojeni finančni uradnik Jovan Vojnović, oče slavnega četniškega vojvode Koste Vojnovića, ki je bil glavni vodja topiškega ustanka. Jovan Vojnović je bil doma iz Vučitrna na Kosovem polju, solal se je v Rusiji in postal tam mornariški častnik. Med prvo srbsko-turško vojno je prišel v domovino, se hrabro boril, potem pa postal uradni finančne uprave. Pred vojno je bil predsednik občine v Kosovski Mitrovici. Po junaški smrti sina Koste so se okupacijske oblasti z največjo okrutnostjo znesle nad Jovanom Vojnovićem. Zaplenile so mu vse premoženje ter ga internirale v nekem madžarskem taborišču. Internirali so tudi njegovo hčer Natašo in sina Ljiljo, ki je bil še otrok. Prvo leto je bil oče v taborišču ločen od hčerke in sina. Po osvoboditvi se je vrnil domov telesno stari in gmotno popolnoma uničen. Nekaj let je še služboval pri finančni upravi v oddelku za vojno odškodnino, potem pa je bil upokojen. ež pred 10 leti je prošil za primeren odškodnino, ker je med vojno izgubil svoje premoženje, rešitve svoje prošnje pa ni dočakal. Odbor za priznanje narodnih zaslug mu je sicer priznal mesečno

pokožnino, do izvršitve tega sklepa pa ni prišlo.

* Draga otroška igra. Nekatje v šiški so se otroci te dni domislili, da bi šli za šalo ciljat v električne žarnice ob ulici za preizkušnjo, kdo ima bolj gotovo roko za metanje kamnov v tarčo. Pri tem so res razbili nekaj luči in njihovi starši so morali šteti magistratu odškodnino, medtem ko so na policiji zaenkrat spregledali kaznen. Starši naj bodo malo pozornejši na zadržanje otrok na cesti.

URAN KREMA — SOLNCE

Dve uri solnčenja, da postane koža temno bakrena. Poskusite! Dobite jo v vsaki apoteki, drogeriji in parfumeriji 5246

* Suha toča je povzročila ogromno škodo v derventskem srezu. Derventski okoliš je imel pred tedni veliko škodo zaradi slane in pezebe, sedaj pa je te kraje zadel nova nesreča. Po hudi nevihti se je v soboto dopoldne vsula gosta in debela toča. Sprva je še malo deževalo, potem pa je padala toča na suho in povzročila po nasadih strahovito uničevanje. Našli so do pol kg težke kose ledu in, ker je toča padala skoro celo uro, je ležala ponekod do višine enega metra. Vse je zbilja v šestih občinah na desnem in levem bregu Bosne. Iz teh občin prihajajo v Dervento k sreskemu načelstvu skupine obupanih posestnikov, ki prosijo za cenitev škode in za nakazilo podpore, da bi mogli obnoviti svoje popolnoma uničene nasade.

ALIBABA IN 40 RAZBOJNIKOV

* Film o zatiranju golubaške mušice. V Golubcu se mudijo odposlanci Zdrženja veterinarjev in Higijenskega zavoda, ki s pomočjo filmskih strokovnjakov pripravljajo poučne filme o zatiranju golubaške mušice, največjega škodljivca domače živine. Golubaška mušica, ki povzroči vsako leto v vzhodnih srbskih krajih veliko škodo, je tudi letos v toplih dneh aprila rojila, večji roji pa so pozneje izostali zaradi hladnejšega in vetrovnega vremena. Nevarnost pa še ni minila in je zato nujno potrebno, da spozna ljudstvo vsa sredstva borbe proti tej hudi nadlogi. Nekaj poučnih filmov, ki kažejo razvoj škodljivca mrčesa ter vse etare in moderne načine njegovega zatiranja, je že gotovih in se bodo predvajali v vseh krajih, ki so doslej trpeli škodo

Še do petka zvečer
oddane oblike v kemično čiščenje.
plisanje, barvanje, pranje in svetlokanje perila izgotovi sigurno do binokosnih praznikov
tovarna JOS. REICH

* Uspešno uničevanje koblice v južnih črnogorskih pokrajinah. Kakor znano, so se na jugu Črne gore, in sicer najbolj v podgoriški okolici tudi letos pojavile koblice. Obласти so takoj ukrenile vse potrebno, da bi koblice čimprej zatirle in uničile vsa zalega. Referent podgoriškega sresa je izjavil, da bodo koblice že v 14 dneh uničene na tako temeljit način, da bodo kraji za daljšo dobo rešeni te nadloge.

BIRMANSKA DARILA
kupite zelo ugodno pri trvdki
H. SUTTNER
Prešernova 4
Velika izbira nr. zlatnine l. t. d.

ge. V južnem delu Črne gore se pojavljajo koblice v močnih rojih že 40 let. Največjo škodo so povzročile po balkanski vojni 1913. in med okupacijo leta 1917. Tedaj so uničile vso letino in v podgoriški okolici na drevmi ni bilo videti niti enega lista.

* Veliko razstavo malih živali prireja na ljubljanskem velesejmu društvo rejcev malih živali »Živalca«. Razstava je viden dokaz smotne reje in v marsičem nadkrijuje dosedanje razstave tega društva. Razstavljenih je mnogo najrazličnejših pasem perutnine, domačih kuncev, golobov in ptic iz vseh krajev naše domovine. Razstavniki prostori se nahajajo v pokritem prostoru paviljona »F«. Poleg belih, črnih in rumenih opringtonov so razstavljene še mnoge druge pasme, kakor: plimette, rodeljandke itd. Domačih kuncev najrazličnejših pasem je nad 60 kletk. Ker

Ta redukcija je odmevala tudi v beograjskem tisku. »Štampac« je izrazila obžalovanje, da odhajajo najboljša pevka beograjske opere. Včerajšnje »Vreme« pristavlja, da je gđ. Mezetovi »ostavljena mogućnost za angažman na strani, u toklo pre što se većina angažmana na strani zaključuje još febrnara meseca« (1). Uprava ljubljanskega gledališča, ki pravkar išče sopranistko, bi samo ustregla občinstvu in gledališču, če bi se zanimala za gđ. Mezetovo, ki je pokazala lepe pevске in igralske sposobnosti.

* Ideje o Ljubljani in slovenski literaturi. Beograjski tednik »Ideje«, ki ga urejuje znani pisatelj Miloš Crnjanski, so najnovejšo številko (z dne 1. junija) delno posvetile Slovincem. Pod zaglavjem »Naše kulturne prilike« priobčujejo daljši članek Ivana Mraka z naslovom »Ljubljana«, peta stran pa je vsa izpolnjena s slovenskim besedilom. Tu je izšla Petra Donata študija o Andreju Gideu, E. Kjaute proza »Preprosta zgodba« in verzi Gelje Jontezove »Velika sobota«. Na šesti strani je reproducirana slika T. Kralja »Kosilo na polju«.

O vprašanju gledališke kritike in nje odnosa do gledališča razpravlja v prvem junjskem zvezku »Srpskega književnega glasnika« publicist Stanislav V. naver. Povod so mu dale ocene Kosorjevega komada »Ima Boga — nema Bog«, ki je imel pred tedni krstno predstavo v Beogradu. Kritika dnevnega tiska je delno izvenela nezadovoljno. Posebno ostro je novo Kosorjevo delo odklonil Velibor Gligorić v »Politik«. Josip Kosor je v »Pravdi« silovit

Modni atelje Lukež

Vegova ulica 8

PREDVAJATA JUTRI V ČETRTEK IN SOBOTO OB POL 9. URI NA MODNI REVIJI SVOJE ELEGANTNE OBLEKE IN KLOBUKE 5245

so živali tudi na prodaj, je vsakomur dan na prilika, da si za zmerno ceno lahko nabavi čistokrvno plemensko žival. Društvo »Živalca« pa tudi zasluzi, da ga širša javnost upošteva in obišče razstavo v paviljonu »F«.

* Ovomaltina na ljubljanskem velesejmu. O Ovomaltini ste že marsikaj slišali, kako je sestavljena in kakšne prednosti ima, pa vam najbrž ni znano. Obiščite nas zaradi tega v našem paviljonu, da poizkusite ta naš izdelek ter spoznate njegove velike prednosti. Deca ima Ovomaltino za slaščico, odrasli pa jo cenijo, ker vedo, da ima poleg izvrstnega okusa tudi blagodejne vplive na človeški organizem, ker krepi njegovo moč in odpornost. Ovomaltino lahko uživamo vse leto kot toplo ali hladno pijačo in je najboljše zahtir ali malica, ker dovaja telesu v malih količinah obilo redilnih snovi. Ko obiščete ljubljanske veleseje, nikar ne zamudite obiskati paviljona Ovomaltine.

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

* Javni telovadni nastop Ljubljanskega Sokola, Sokola I. in Sokola II. v soboto 8. t. m. ob 20. uri na letnem telovadišču v Tiivolji, bo združen s svečano otvoritvijo preurejenega telovadišča ter predajo zastave bivšega Postojnskega Sokola po odposlancih Sokolskega društva Sisak. Vstopnice bodo na prodaj od četrta 6. t. m. dalje v pisarni Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu, Sokola I. na Taboru med

Zvočni kino Ideal

Samo še danes ob 4., 7. in 9.15 uri
Silvia Sidney v prekrasni drami
JENNIE GERHARDT
Vstopnina Din 4.50, 6.50 in 10.—

uradnimi urami ter v trgovinah bratov Alojzija Fuchsa (Selenburgova ulica), Milka Krapeša (Jurčičev trg), Karola Sosa (Mestni trg) in Miloša Karničnika (Stari trg); na dan prireditve pa pri blagajnah pri glavnem vходу na telovadišče od 17. naprej. Cene sedežem 12, 10 in 8 Din; stojšča 5 Din, dijak 3 Din.

* II. javna produkcija gojencev šole Glasbene Maticе bo jutri ob 18.15 v filharmonični dvorani. Iz klavirskega oddelka nastopijo: Vrhovnik Majda, Ivančič Neda, Eilez Rafael, Puhar Majda in Mahkota Angelca, iz violinskega oddelka pa Kovač Janez, Vene Vinko, Jeločnik Aleksander, Krulc Stanko, Rošl Dušan in Stančič Viktor. Gojence violinskega oddelka spremljajo na klavirju konservatoristi: Adamič Bojan, Brađač Zorka in Mahkota Manica. V II. delu produkcije pa nastopi godalni orkester šole Glasbene Maticе pod vodstvom prof. Karla Jeraja, ki šteje nad 30 sodelujočih, ter bo izvajal več klasičnih skladb in nekaj narodnih pesmi v prireditvi za godalni orkester. Natančni spored se dobi v knjigarni Glasbene Maticе za 2 Din.

* Orgle so eden od največjačnejših instrumentov. Ta predmet se že več let goji z največjo vnebo na drž. konservatoriju v Ljubljani. V petek 7. t. m. nastopijo gojenci prof. Stanka Premrla na javni produkciji v Hubadovi dvorani, in sicer Majhenič Salvator, Bohinec Stanko, Mančani Marija, Simončič Radko in Kakič Jože. Na orkelsko produkcijo opozarjamo.

* OPEST ima izredni občni zbor v sredo 12. t. m. ob 18. v Delavski zbornici, Čopova ulica, pritičje levo. Na dnevnem redu je reorganizacija OPEST-a v organizacijo absolutov delovodnih šol vseh strokov na tehnični srednji šoli v Ljubljani in tem enakih šol. Vabljeni so vsi absoluti gradbene, mizarke, strgarske, strojne in elektrotehniške delovodske šole ter tem enakih šol.

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

Franz Josefove grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

damski klobuki Salon Chic

Marija Kajfež, Wolfova 3.

* Velika modna revija vodilnih salono Hity, Vera, Sark prikazujejo v sredo zvečer ob pol 9. poleg kompletnih klobukov dve bogato opremljeni nevesti.

* Moška in ženska Ciril Metodova družina v šiški eta nabrali kot zbirko dan bonbončkov skupaj 1181.25 Din. Srčna hvala nabiralcem in darovalcem!

* Umrl je g. Hugon Praunseis v Slomškovi ulici 5-II. Pogreb bo jutri ob 17. Blag mu spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* Vtisi s potovanja po Veliki Britaniji v l. 1934. je naslov javnega predavanja s skriptičnimi slikami, ki ga bo imela drevi ob 18. ga. Fanny S. Copelandova, lektorica ljubljanske univerze, v dvorani mineraloškega inštituta v univerzitetnem poslopju, pritičje levo. Vabljeni.

* Deca otroškega vrta razstavlja. V telovadnici drž. učiteljske šole bo v petek 7. in soboto 8. t. m. od 14. do 18. ure ter v nedeljo od 8. do 12. ure svojevrsna razstava. Razstavljena bodo dela otrok tamonjskega otroškega vrta. Opozarjamo starše na to razstavo.

* Vesela ringaraja za birmance. ZKD priredi za binkošne praznike veselo igr. Na sporedu so: »Mornar Popay«, »Betty-Booby«, »Kuček Bonzo« in »Miki-Miška«. Poleg tega je še prav dosti porednih punčk in fantkov, ki bodo zabavali naše malčke. Mala opica bo spravila vse v smeh. Tudi stari se bodo do solz nasmejala. Vstopnice rezervirajte pravočasno. Prva predstava bo že v petek 7. t. m. Ker se je bati navala, prosimo, da si obiskovalci ZKD predstav vstopnice pravočasno rezervirajo pri blagajni. Vstopnina 2.50, 4.50, 5.50 in 6.50 Din.

* Premestitev prodaje drv. Zaradi regulacijskih del Ljubljane je do naslednjega premeščena prodaja drv s Gruberjevega nabrežja na Sv. Jakoba trg in v Rožno ulico. Dovolj naj se vrši po možnosti po Karloviški cesti.

* Družba Viktorja Bana vnovič pod ključem. Pred par tedni smo poročali o aretaciji 30letnega brezposelnega delavca Viktorja Bana, ki je imel zaradi vtičlov in tatvin že večkrat opravka s policijo. Pri hišni preiskavi so našli pri njem več raznovrstnega blaga — Ban se je specializiral na vtičlov in trgovine in skladišča — a ker policija ni mogla najti oškodovancev, eo ga na sodišču s komplici vred izpustili. Zdaj so Bana z nekaterimi tovaršiški vred zasačili pri dejanju, ko so vtičlov v skladišče neke ljubljanske veletrgovine. Vsead ružba je vnovič izročena sodišču.

Cenj. damam naznanjam

da se bom v sredo 5. t. m. zvečer ob pol 9. uri predstavila v paviljonu »K« (Modna revija) s kompletno kolekcijo in se pripravam za obisk. IRENA KANCLER, modni atelje, Selenburgova ulica 7-I. 5242

* S periferije velesejma. Razgibano življenje na velesejmu je prineslo s seboj tudi nekaj živahnosti v policijsko kroniko. Na kriminalnem oddelku se je že nabralo nekaj prijav o žepnih tatvinah, izvršenih v vselem sejmskem vrvežu, in policija je izvršila več aretacij. Med raznimi priložnostnimi zasliškari, ki so te dni prihitali v Ljubljano napol za dovoljenimi, napol za prepovedanimi posli, je bil tudi star znanec ljubljanske policije 34 letni bivši delavec Tone Petelinšek, ki je poizkušal srečo v svojem življenju že v vsake vrste rečmi, mnogokrat tudi s krajo, zadnji čas pa se je vrge na vedeževanje. Pobrli so ga v neki krčmi, ko je pravkar precej pijan bral nekim lahkovernem njihovo bodočnost iz svojih kart. — Na velesejmu so izsledili dva mladoletna fanta, ki sta izvršila več raznih majhnih tatvin. Kriminal se med mladino zadnje čase vobče razširja že v ne navadni meri. Pri tej priliki naj navedemo, da je tudi vtičlov v šiškiški župni cerkvi, za kar je policija aretirala najprej dva delavca, izvršili neki šolarček, ki so ga te dni zasačili pri podobnem de-

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

Franz Josefove grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

to napadel Gligorić. Vinaver podrobno razčlenja Kosorjevo igro in kritizira njene — kritike. Med drugim pravi: »Naša kritika ozbiljno je obolela, od običnog i žalosnog kompleksa: od straha da služu piscu. Ona neće da robuje. Ona je hajdučka, kao i mnoge pojave kod nas.« V književnem pregledu tega zvezka je objavljena obsežna Potokarjeva ocena Vidmarjeve študije o Otonu Župančiču. Izmed ostalega gradiva opozarjamo na novo Begovičovo komedijo »Dva prstenca« in na prozo Dragomira Jančevića »Spor prosjaka«.

* Nova izdaja Vukovega slovarja. Državna tiskarna v Beogradu je pravkar dotiskala četrti izdajo Rečnika Vuka Stefanovića Karadžića. Kakor znano, je to temeljni slovar srbskohrvatskega jezika. Tretja izdaja je izšla l. 1898. pod vodstvom P. Gjorgjevića in Ljub. Stojanovića. Četrti izdaja 58 tisk. pol obsega te knjige je neizpremenjen ponatis tretje izdaje Nova izdaja Vukovega slovarja je bila že dolgo potrebna, zato jo je treba pozdraviti.

* Iz literature o novejši srbski zgodovini. V Beogradu je izšla knjiga upokojenega državnega svetnika Il. N. Gjukanovića »Ubištvo kneza Mihaila«. Vsebuje tajne dokumente iz dvornega arhiva Obrenovićev in obravnava na tej osnovi umor srbskega kneza Mihaila Obrenovića, ki je bil odraz političnih razmer v tedanji Srbiji.

* Knjiza reprodukcije kiparskega dela Sretena Stojanovića. Znani beograjski kipar Sreten Stojanović je pravkar izdal v knjigi z naslovom »Biste« reprodukcije svojih izbranih kipov, predvsem portretov raznih

odličnih oseb. Med njimi so B. Nušić, Veljko Petrović, Sima Pandurović, Sibe Miličević in drugi.

* Nemški glasovi o Iv. Meštroviću. Kakor pred tedni južnonemški tisk, posvečajo sedaj berlinski listi pozornost razstavi izbranih kiparskih del Ivana Meštrovića. Kakor smo že zabeležili, je bila razstava odvijena minule dni v eni izmed dvoran berlinskega državnega zbora (Reichstag). O razstavi in posebej še o umetnosti Ivana Meštrovića je objavil »Berliner Tageblatt« dne 1. t. m. članek, v katerem pravi kritik, da tu razstavljena Meštrovičeva skulptura vzbuja respekt že kot storjeno delo. Njena mnogostranost dviga zanimanje, prav kakor vzbujajo motivi simpatije. V teh delih se vzpodbudno, kakor le na redkokateri razstavi, menjava nacionalno občutena, čutno ljudska in mistično religiozna tvarina. Ker iznajdljivost in dovršenost posameznih kipov ni enakomerna, kaže celoten vtisk v večji meri kakor posameznosti bistven način umetniškega ustvarjanja. — Oh koncu pravi berlinski kritik: Razgibanost Meštrovičevih ležečih ali vzpenjajočih se marmornatih likov in patetičnost njegovih kipov v bronu in lesu ne ostaja samo pri telesnosti, marveč stremi po učinkih, ki leže izven čiste plastike. Meštrovičovo delo ni statuarno, marveč združuje v sebi čisto zelo temperamentno pomešane oblikovne odraze slovenskih, južnih in zapadnih elementov. Ponekod so izpolnjeni z nekako baročno sanjavo, ki je bila v glavnih mestih Evrope in Amerike sprejeta tako voljno, kakor sicer sprejemajo samo glasbene stvaritve.

Pistyan:

Močvirno kopališče V blatnih bazenih se kreta bolnik z bolečinami sklepi z nenavadno sigurnostjo. Znižana pavalna zdravilja. Pojasnila: Pistyan Informator, Zagreb, Strossmayerjev trg 1-II. 1935

Janju v šentjakobski cerkvi. Prva aretiranca sta bila kot nedolžna izpuščena.

Iz Maribora

a— Bolgari pridejo. Dne 20. t. m. prispe v Maribor 60 železničarjev iz vseh delov Bolgarije. Med udeleženci so inženjerji, uradniki, delavci, torej zastopniki vseh kategorij bolgarskega železničarstva. Za sprejem dragih gostov se je osnoval poseben pripravljajni odbor z g. J. Vokačem kot predsednikom in g. inž. Grudnom kot podpredsednikom na čelu.

a— Slava železničarjev. V ponedeljek popoldne je mariborska podružnica UJNZB organizirala pri Tomševu v Pekrah slavo naših železničarjev v proslavo sv. Konstantina in sv. Jeleno. Proslavo je otvoril s primernim nagovorom podružnični predsednik tov. Jože Vokač, nakar je tov. inž. Stanovčič orisal pomen tega praznika, ki se obhaja v spomin na 3. junij 1899, ko so bivše srbske železnice prešle iz privatnih rok v državno upravo, kar je bilo za razvoj srbskih in pozneje tudi jugoslovenskih železnice izrednega pomena. Pri lepi proslavi je sodelovala »Drava« s svojim godbenim, pevskim in tamburaškim odsekom.

a— Propaganda za naše Pohorje v esperantski. V soboto 22. t. m. bo oddajal ljubljanski radio izbrano podatke o našem Pohorju v esperantskem jeziku. Omenjeno predavanje je zamišljeno v ciklu esperantskih predavanj v ljubljanskem radiu.

Priložnostni nakup!

1100 finih sobnih stolov

bo tovarna upognjenega pohištva REMEC CO., Kamnik, v dnevi velesejja oddala zelo poceni. Oglasite se v njeni prodajalni v Ljubljani, Kersnikova ulica št. 7 (poleg Slamič). Cene od 22.— do 42.— Din. Temu sicer prvovrstnemu blagu so cene tako znižane zaradi tega, ker so od vsake vrste na zalogi samo manjše količine (od 6 do 30 komadov).

HITITE DOKLER ZALOGA TRAJA!

a— Manifestacija obmejne skupnosti je bil nedeljski pohod naših Perunovcev k Sv. Lenartu v Slov. gorah, ki je bil združen s kolestarsko dirko in ocenjevalno vožnjo motociklov na 19 km progi Maribor — Sv. Lenart. Naše Perunovce so tamkaj sprejeli z gobjo, vse hiše so bile okrašene z zastavami. Prisrčne pozdravne besede je izrek Perunovcem meščanskošolski učitelj Franjo Veit, v toplih besedah se mu je zahvalil v imenu Perunovcev A. Hlešč. V krasnem sprevodu so jih Ssentlarčani spremljali na prireditveni prostor. Bratsko in prijateljsko je bilo slovo od prijaznega Sv. Lenarta.

a— Priznanje mariborski rojakini je angažma naše odlične odrske umetnice gđ. Erike Družovičeve, ki je doslej delovala v zagrebški operi in večkrat gostovala tudi v Mariboru, pri gledališču v Gdanskem, kjer so zgradili novo gledališče poslojpe in bo ob krstni predstavi novega poslojpa letos 1. septembra nastopila tudi na novo angažirana gđ. E. Družovičeva, hčerka uglednega tukajšnjega glasbenika prof. Hinka Družoviča.

a— Iz gledališča. Včeraj zvečer je bila zaključna predstava letošnje sezone. Gledališka uprava prosi abonente in lastnike blokov, ki so s plačevanjem mesečnih obrokov zaostali, da jih čim prej plačajo, ker mora blagajna pred počitnicami urediti sezonski obračun.

a— Kriznega gostovanja ne bo. Zaradi nezadostnega zanimanja občinstva za krizno gostovanje ljubljanske in mariborske drame se isto odpove. Ljubljancem ne bo v Maribor, Mariborčani pa ne pojejo v Ljubljano.

a— Konec »Borbe«? Tukajšnji tednik »Borba« tudi po za napovedanim prestatku ni več izšel. Pogajanja za prevzem po neki skupini niso vedla do uspešnega zaključka. Kakor doznamo, tednik »Borba« ne bo več izšel.

a— Gradbeno gibanje. Dovoljenje za gradnjo so dobili: Barbara Hochreiter za enonadstropno stanovanjsko hišo v Stritarjevi ulici, Franc Herget za enonadstropno stanovanjsko hišo v Rajčevi ulici, Huter m drug za prireditve novega skladišča, Jakob Lah za ureditev pisarniških prostorov na Glavnem trgu 2, Herman Wögerer za preureditev fasade v Slovenski 9.

a— Sreča ni vedno opoteča. Pri nedeljski tomboli JS so postali deležni lepih dobitkov: čevljarski mojster Jakob Znidaršič je prejel 3000 Din v gotovini, učenka Milka Petrin 2000 Din v gotovini, zasebnica Ivana Koritnik žensko kolo, na desetredno brezplačno potovanje od Sušaka do Kotorja in nazaj pojde zasebnica Emilija Pristavec, mizarski pomočnik Jakob Kramberger je dobil 1000 Din v gotovini, na štiritedensko letovanje v bakrski Mladinski dom pojde tretješolka realn. gimnazije Ivo Golob, zasebnik Ivo Vrabl je prejel dve najfinjši posteljni odeji, gostilničarica Ana Sotler, zasebnica Erna Irše, delavec Ivan Bartony, uradnik Ivan Strniša ter zasebniki Franc Ornik I., Peteršič, Matevž Perger in J. Travnik pa so bili deležni ostalih osem tombol.

a— 20 : 15. Mestno obrtno oblastvo je izdalo v preteklem mesecu 20 novih obrtnih pravic, izbrsalo pa 15.

a— Povoženo dekletce. Pri Smilavcu je brezobzirni kolestar povozil sedemletno delavčevu hčerko Matildo Reiterjevo, potem jo pa jadrno odkuril. Povoženo dekletce je zadobilo težke poškodbe po obrazu, rokavi in nogah ter je njeno stanje resno. Za brezobzirnim kolestarjem poizvedujejo.

a— Kako je z mariborskimi »Staviskimi«. V teku sodnega zasliševanja je mariborski »Staviski« Pavle Cvenkel vse priznal, kar se je nagromadilo v teku preiskave. Le tega noče priznati, da je na Kapli agitiral za Mačkovega kandidata, marveč zatrjuje, da je vršil volilno propagando za nekega drugega kandidata.

a— Strela je udarila v stanovanjsko poslopje posestnice Ane Vrhovšč v Slov. Bistrici. Nastal je požar, ki je poslopje čisto upelnil.

a— Okoli Markuševih. V svezci s svoječasnimi poročili o rekonstrukciji zločin v Drvanji smo navedli nekaj razbremenilnih momentov za brata Markušev. V zadnjem času pa so se iz tujine javile priče, ki oba brata izdatno obremenjujejo.

a— Zaradi razbojništva so aretirali in oddali sodišču 36letnega Hermana Vuteja, ker je na Spodnje Radvanjski cesti navil na zasebnico Ano Trafelovo, jo poigrabil za vrat ter ji iztrgal košaro, v kateri je imela Trafelova v spodnjeradvanjskih loviških najdeno srno. Aretiranec ne taji ničesar.

Iz Celja

a— Sresko učiteljsko zborovanje bo v soboto ob 9. v mestni narodni šoli. Na dnevnem redu so važne šolske in stanovske zadeve ter razprava o predlogih za banovinske in državno skupščino JUJ. Uro prej bo istotam zborovalo učiteljsko obrtnih nadaljevalnih šol v celiskem srežu.

a— Druga javna produkcija gojencev Glasbene Matice se bo pričela danes ob 19.30 v Mestnem gledališču. Ta produkcija obsega nižjo in srednjo etopnjo.

a— Drž. deklasična meščanska šola. Vpoevanje v I. razred bo jutri od 8. do 12.

a— Utopljenec v Tremerju najden. Truplo 23letnega kovaškega pomočnika Jožeta Strusa iz Podpeči pri št. Vidu pri Planini, ki je 27. maja zjutraj, ko je šel na delo pri regulaciji Savinje v Tremerju, padel s tamkajšnje zasile brvi v Savinjo in utonil, so našli v ponedeljek dopoldne, točno osem dni po nesreči. Delavec so opazili, da plava na vodi ob levem bregu razcefran sukničji. Ko so šli pogledat, so videli, da leži tam truplo pogrešanca. Truplo so potegnili na breg nedaleč od mesta nesreče in ga prepeljali v mrtvašnico v Laškem.

a— Krošnjarja sta okradla. V ponedeljek okrog 13. eta dva neznanca moška ukradla krošnjarju Josipu Crnogarju iz Krapine izpred neke gostilne na Krekovi

cesti škaflo s moškimi nogavicami, vrednima 300 Din. Izpraznjeno škaflo so našli pozneje zakopano na bližnjem gnojšču. Počelnja je včeraj izsledila storilca in ga izročila sodišču.

a— Napad v gostilni in nesreča pri delu. V nedeljo so trije moški v gostilniškem prepiru napadli 34letnega čimnarja Adolfa Selšnika iz Solčave s kolt in ga težko poškodovali po glavi. — Pri delu na ljubljanskem stadionu si je 37 letni delavec Edvard Stih iz Kosenine pri delu močno poškodoval desno nogo. Poškodovanca se zdravi v celjski bolnišnici.

a— Razprava zaradi umora. Jutri ob 8. zjutraj se bo pričela pred petčlanskim senatom na okrožnem sodišču v Celju razprava proti posestnikovu sinu Martinu Brezovniku iz Šmarina ob Dreti, ki je obtožen, da je v nekem gozdu obešil svojo ljubico. Razprava zaradi umora, katere žrtve je postal gozdni paznik škofjskih posestev in nečak ljubljanskega škofa dr. Rožmana, mladi Krištof iz Luč, bo razpisana pozneje.

a— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 opereta »Liselotte« in vzočni tednik.

Iz Prekmurja

pm— Prireditve PJS v Lendavi. Preteklo soboto nas je presenetil s priščno akademijo lendavski Podmladek Jadranske straže pod vodstvom učiteljske Kuntaričeve. Na sporedu so bile najrazličnejše točke, kakor igrokaz, deklamacije, pesni, telovadba, kar vse je veljalo našemu sinjemu morju, našemu Jadranu. S to prireditvijo je jadranska misel dobila vidnega izraza tudi tukaj na skrajnem severu ob meji. Prireditve je počastil s svojim obiskom gospod Pirč kot delegat oblastnega odbora v Mariboru.

pm— Utopljenka v Muri. Pri Hotizi so ujeli v Muri truplo gospe iz Gradca v Avstriji, ki je baje skočila v samomorilnem namenu v Muro. Pokopali so jo na pokopališču pri Sv. Martinu v Medmurju.

Gospodarstvo

Zopet napredek našega pomorskega prometa

Trgovinsko industrijska zbornica v Splitu je izdala, kakor prejšnja leta, obsežno pomorsko statistiko za leto 1934. Iz te statistike, ki je sestavljena po podatkih direkcije pomorskega prometa v Splitu, posnemamo naslednje zanimivosti:

Promet ladij

Ladijski promet naših luk se je lani ponovno nekoliko povečal in je v naše luke prispelo 11.269 jadrnic in 81.022 parnikov s skupno tonažo 17.38 milijona neto-registrskih ton nasproti 16.44, 15.79, 16.67, 14.98 in 14.94 milijona registrskih ton v zadnjih petih letih. Pomorski promet je po tonaži došlih ladij do leta 1931 stalno naraščal, le v letu 1932 je bilo opaziti zopet nazadovanje, toda že predlanskim se je promet zopet dvignil in je lani prekorstil rekordni promet v l. 1931. Lani je bil naš pomorski promet po tonaži ladij trikrat večji nego v letu 1932, ko je znašal le 5.7 milijona ton. Iz teh števil pa se seveda še ne da sklepati, da naša trgovinska mornarica ne čuti gospodarske depresije, ki se pozna predvsem v svobodni prekomorski plovi. Položaj naših paroplovnih družb svobodne plovi pa se je lani vendar nekoliko zboljšal, tako da je paroplovnim družbam uspelo staviti zopet v promet razporejene ladje.

Po tonaži prispelih ladij je bil lani največji promet v naslednjih lukah: Split 3.21 milijona ton (l. 1933. 2.86, l. 1932. 2.70, l. 1931. 2.90); Dubrovnik 1.27 milijona ton (2.06, 1.80, 1.71); Sušak 2.36 milijona ton (1.07, 0.95, 1.23); Šibenik 0.91 milijona ton (0.89, 0.94, 1.10). Na gornje štiri glavne luke odpade 45% vsega prometa naših luk (ki jih je po statistiki 69). Od ostalih luk je še omeniti naslednje: Korčula 0.79 milijona ton (predl. 0.77), Kotor 0.56 milijona ton (0.63), Hvar 0.53 milijona ton (0.53) in Makarsko 0.49 milijona ton (0.51).

Blagovni promet

Nekoliko drugačno sliko pa dobimo, če zasledimo razvoj blagovnega prometa naših luk v zadnjih letih, ki je seveda največji, kakor ladijski promet. Blagovni promet naših luk s tuzemstvom in inozemstvom je leta 1925, ko so pričeli beležiti te podatke, znašal 19.27 milijona kvintalov; od tedaj se je stalno dvigal in je leta 1929 dosegel rekordno višino 29.90 milijona kvintalov. Toda že naslednje leto je pričel naglo nazadovati in je do l. 1932. zdrnil nazval do 19.89 milijona kvintalov; predlanskim se je polagoma zopet dvignil na 21.10 milijona kvintalov, lani pa je nadalje narasel na 24.60 milijona kvintalov in je bil pri tem za 24% večji nego v najslabšem letu 1932, toda še vedno precej manjši nego pred krizo. Težkoče naše trgovinske mornarice izvirajo torej predvsem iz manjšega obsega blagovnega prometa. Ta kriza pa bi bila gotovo še mnogo večja, če se ne bi v zadnjih letih naša izvozna in uvozna trgovina v rastoči meri posluževala morske poti.

Glede blagovnega prometa je vrstni red naših luk po obsegu prometa nekoliko drugačen kakor glede ladijskega prometa. Najvažnejše naše luke so lani imele naslednji blagovni promet (v milijonih kvintalov):

	1934	1933	1932	1929
Split	9.63	7.84	8.04	11.51
Sušak	5.91	5.18	4.20	6.34
Dubrovnik	3.06	2.63	2.22	3.67
Šibenik	1.98	1.78	1.81	2.32
Metković	0.81	0.63	0.53	0.97
Omiš	0.80	0.72	0.82	1.77

Tako po ladijskem kakor tudi po blagovnem prometu je Split na prvem mestu. Na drugem mestu je po blagovnem prometu Sušak, dočim je po ladijskem prometu Dubrovnik. Skupni blagovni promet Splita, Sušaka, Dubrovnika, Šibenika, Metkovića in Omiša je lani predstavljajl 90% vsega blagovnega prometa jugoslovenskih luk, kar kaže, da je blagovni promet ostalih luk le malenkosten. Najbolj se je lani v zvezi z izvozom lesa povečal blagovni promet Metkovića, narasel pa je tudi blagovni promet Splita, Sušaka in Dubrovnika. Blagovni promet Splita se zopet približuje rekordnemu prometu v letu 1929 in je bil lani za 120% večji nego v letu 1913, blagovni promet Dubrovnika je bil lani za 60% večji nego pred vojno, blagovni promet Omiša pa je bil lani za 250% večji nego leta 1913. Edino blagovni promet Šibenika in Metko-

vića za malenkost zaostaja za predvojnimi prometom.

Udeležba jugoslovenske zastave

V ladijskem prometu naših luk naravno prevladuje jugoslovenska zastava, kajti 76.5 odstotkov v naše luke došlih ladij je lani imelo jugoslovensko zastavo, 19.4% italijansko, 2% angleško, 0.8% nemško in 0.5% grško zastavo. Manjša pa je seveda udeležba naše zastave v blagovnem prometu z inozemstvom. V tem pogledu smo do leta 1932. opazili stalno zboljšanje v korist jugoslovenske zastave; leta 1933 smo sicer začeležili poslabšanje, vendar se je odstotek lani zopet dvignil v našo korist. Udeležba naše domače zastave in tujih zastav je bila lani v primeri z letom 1926 naslednja:

	jugosl.	italij.	ostale
1926.	21.7%	66.3%	12.0%
1934.	36.4%	45.7%	17.9%

V primeri z lanskim letom se je udeležba jugoslovenske zastave dvignila od 31.1 na 36.4%, udeležba italijanske zastave pa je nazadovala od 50.8 na 45.7%. Udeležba ostalih mornaric v našem blagovnem prometu z inozemstvom je bila lani naslednja: Anglija 6.1%, Grčija 6.0%, Norveška 1.1%, Danska 1.1%, Nemčija, Nizozemska in Albanija pa 0.7%, itd. Pri samem izvoznem prometu je bila udeležba jugoslovenske zastave lani 32.3%, udeležba italijanske zastave 54.0%, udeležba angleške zastave 4.6% in udeležba grške zastave 4.4%.

Naša trgovinska mornarica

Tonaža naše trgovinske mornarice, ki je leta 1932 dosegla rekordno višino, je zadnja leta nazadovala. Leta 1932 je znašala tonaža naših parnikov 360.529 bruto registrskih ton, ob koncu leta 1933 347.201 ton in ob koncu lanskega leta 318.509 ton. V zadnjih dveh letih se je tonaža zmanjšala za 42.000 ton. Nazadovanje tonaže beležijo tudi druge mornarice. Lani smo imeli 62 ladij za dolgo plovo z 270.694 tonami, 19 ladij velike obalne plovi s 26.086 tonami in 89 ladij male obalne plovi s 21.729 tonami. Vrh tega smo imeli 407 ladij in čolnov z motorjem, 262 jadrnic s pomožnim motorjem ter 11.175 jadrnic in ribarskih ladij. Poleg tega smo imeli dva plavajoča doka s 5500 tonami in dvojce plavajočih dvigal z 286 tonami.

Stanje Narodne banke

Po znatnem pritoku zlata in deviz v tretji četrtini maja (24.5 milijona Din) je znašal dotok v zadnji četrtini maja le 4.8 milijona Din; ker pa so se devize izven podlage pri tem povečale za 13.8 na 193.9 milijona Din je zlata in devizna podlaga nazadovala za 9.0 na 137.9 milijona Din. Iz sestave zlata in devizne podlage je razvidno, da je Narodna banka skoro polovico svojih deviznih rezerv v podlagi pretvorila v zlato. Zlato, deponirano v inozemstvu, se je povečalo za 17.7 na 99.5 milijona Din, zlato v tresorih Narodne banke pa za 1.5 na 123.3 milijona Din, dočim so devize v podlagi, padle za 28.4 na 25.6 milijona Din. Očividno je Narodna banka zamenjala za zlato predvsem svoja dobroimetja v francoskih frankih sprito krize, ki je ob koncu maja nastopila glede francoskega franka. Posojila so v zadnji četrtini maja narasla za 9.2 milijona Din, in sicer menična za 3.2 na 1524.8 milijona Din, lombardna pa za 6.0 na 264.5 milijona Din.

Obtok bankovcev se je kakor običajno ob ultimu povečal za 63.8 na 4446.2 milijona Din (tako je bil obtok bankovcev ob koncu maja za 327 milijonov večji nego lani ob istem času, toda za 7 milijonov manjši nego predlanskim in za 495 milijonov manjši nego ob koncu maja 1932). Vzporedno s povečanjem obtoka so obveznosti na pokaz nazadovale za 53.1 na 1239.3 milijona Din (pri tem so žirovni računi padli za 28.6 na 536.2 milijona Din, razni računi pa za 28.8 na 699.5 milijona Din). Obveznosti z rokom (izdani blaginjski boni) pa kažejo povečanje za 53.1 na 293.6 milijona Din.

Vrednost zlata in devizne podlage skupaj s premijo je znašala ob koncu maja 1744.9 milijona Din, kritje v zlatu in devizah pa 30.68% (30.69). Samo zlato v tresorih Narodne banke pa je znašalo skupaj s premijo 1583.5 milijona Din in kritje v samem zlatu 27.85% (27.86).

Zrebanje vojne škode

V soboto dopoldne je bilo v oddelku državnih dolgov v Beogradu 18. Zrebanje za dobitke obveznic 25% loterijske državne rente za vojno škodo. Izrebanje so bile naslednje obveznice (prva številka označuje serijo, druga pa številko obveznice):

dobitek za 200.000 Din: 6418-687;

dobitka po 100.000 Din: 6244-907 in 7513-713;

dobitki po 50.000 Din: 5081-449, 5463-168, 6418-82, 6916-181, 7995-149;

dobitki po 20.000 Din: 5377-829, 5420-524, 6128-864, 6474-661, 7059-520, 7988-900, 7990-91, 8006-738, 8024-729, 8300-287, 8302-904, 8754-361, 8754-361, 8795-639, 8889-879;

dobitki po 5000 Din: 5038-806, 5094-794, 5132-929, 5160-997, 5223-390, 5256-738, 5383-867, 5533-830, 5662-799, 6100-155, 6398-185, 6412-116, 6505-824, 6525-996, 6717-482, 6746-326, 6798-369, 6812-145, 6841-431, 6851-874, 6945-529, 7065-652, 7111-903, 7125-226, 7136-656, 7175-182, 7225-752, 7266-325, 7314-725, 7389-145, 7471-453, 7513-920, 7645-369, 7699-71, 7992-185, 8289-57, 8326-715, 8339-822, 8393-979, 8396-447, 8482-245, 8534-105, 8534-689, 8590-161, 8592-662, 8595-30, 8681-504, 8804-297, 8837-634, 9173-107, 9299-497;

dobitki po 3000 Din: 5182-336, 5239-147, 5260-784, 5281-886, 5408-115, 5456-900, 5535-342, 5561-512, 5587-662, 5635-503, 5635-579, 5680-867, 5701-475, 5753-164, 5760-275, 5880-96, 5933-205, 5955-722, 5967-488, 6063-430, 6242-567, 6323-130, 6328-220, 6406-648, 6448-68, 6617-666, 6650-764, 6650-915, 6662-704, 6690-509, 6786-638, 6789-827, 6870-846, 6878-559, 6934-474, 6947-145, 6961-13, 6961-920, 6962-325, 6962-654, 6970-13, 6970-819, 6978-715, 6995-669, 7132-348, 7170-906, 7172-268, 7266-298, 7312-788, 7341-855, 7416-779, 7613-654, 7654-618, 7721-619, 7734-8, 7749-681, 7802-218, 7823-536, 7866-857, 7890-571, 7927-863, 7948-860, 8006-870, 8024-871, 8068-172, 8071-681, 8074-447, 8074-769, 8102-68, 8215-892, 8240-976, 8287-393, 8344-181, 8398-337, 8488-474, 8506-779, 8542-932, 8563-262, 8619-77, 8633-438, 8633-661, 8646-172, 8646-530, 8662-321, 8665-815, 8745-791, 8753-638, 8836-954, 8855-528, 8901-665, 8933-796, 8968-174, 9018-900, 9042-483, 9105-683, 9118-51, 9160-61, 9239-178, 9396-149.

Gospodarske vesti

a— Pomirjenje okrog francoskega franka. Spekulacija proti francoskemu franku, ki je pretekli četrti dosegla svoj vrhunec, je že proti koncu tedna bistveno popustila. Veliko pozornost je vzbudila izjava poslanca Reynauda, ki vodi že nekaj mesecev ostro kampanjo za devalvacijo franka. Ta je na zadnji seji francoske zbornice izjavil, da danes na more biti trenulno govora o devalvaciji, ker Francija ne sme devalvirati v času panike. Francosko valuto je treba v sedanjem trenutku brezopojno braniti pred spekulacijo. Seveda pa bo navzile temu prišel dan, ko bo treba spremeniti valuto, toda šele tedaj, ko bodo dane garancije za stabilizacijski sporazum z Anglijo in Ameriko. Medtem ko je Francoska banka v dnevi najhujše krize franka oddajala dnevno po 1000 do 2000 milijonov frankov zlata, je ta odток zlata v ponedeljek padel že na 50 milijonov frankov. Kot znak pomirjenja je smatrali tudi zboljšanje tečajev francoskih državnih papirjev. Tudi vlagatelji, ki so nekaj časa navajali na denarna zavode, so se več ali manj pomirili. Splošno vlada priporočanje, da bo nova vlada Bouissona dobila v zbornici vsa potrebna pooblastila za rešitev finančnih vprašanj in za obrambo proti spekulacijam.

a— Zateško hmeljske poročilo. Na zateškem hmeljskem trgu je položaj miren in se cene gibljejo med 1650 do 1800 Kč za 50 kilogramov. Ker je vreme postalo toplejše, se je pričel hmelj naglo razvijati, tako da povod trdo privzujemo, le ponekod, kjer je bolhač hudo oviral rast, še ne morejo privzovati.

Gasilstvo na velesejmu

Ljubljana, 4. junija

Čeprav je naš ljubljanski velesejem po svojem namenu predvsem gospodarska institucija, se razvija od leta do leta bolj v veliko kulturno prireditve, ki kaže vse napore in prizadevanja našega naroda, da bi sebi dal in svetu pokazal obraz plodnosnega dela. Uprava velesejma je v vsakem pogledu letos sijajno združila lepo s potrebnim in koristnim. Tako nudi gasilska razstava v paviljonu J klub pretesno odmerjenemu prostoru vendarle dovolj pregledno podobo o organizaciji gasilstva v državi in njegovem razvoju od l. 1870. do danes.

Nekoč namenjeno le obrambi proti požarom, ima gasilstvo poleg te naloge danes, v teh razgibanih in viharnih časih še vse drugačne dolžnosti v primeru vojne, napadov iz zraka itd.

Ko pride človek mimo krasne vrste še krasnejših avtomobilov v naslednji oddelek, se mora nehotno zdrzniti. Pred seboj ugleda fotografije, ki nazorno kažejo, v vsej strahoti, učinku vojnih strupenih plinov, iperita, levitisa, fosgena in drugih. Domača tovarna v Obiličju je razstavila plinske maske, filtre, nepropustne plašče. Tam leže tudi steklene tube, v katerih mirno počivajo smrtonosni strupi, a vrsta slik razlaga gledalcu, kako se more ubraniti smrti v primeru napada iz zraka.

Mimo pride živo obložen gasilec. Da, da, to je on, ki bo v najhujši stiski žrtvoval sebe, da reši tihe smrti meščana in vaščana. Kar čuden je

Most Antarktida - Avstralija?

Nova Ellsworthova ekspedicija z „Zvezdo Severnico“

Lincoln Ellsworth znani ameriški letalec in polarni raziskovalec, namerava v jeseni prirediti novo ekspedicijo v Antarktido z namenom, da prouči

vremenske razmere

v tem ogromnem, zaledenem kosu sveta, da razišče vplive magnetskega tečaja in dožene, da-li se ledena kapa antarktičnega kontinenta, ki meri 5 milijonov kvadratnih milj, kaj spreminja.

Natančnega programa te ekspedicije Ellsworth seveda ne more podati, ker je vsak program preveč odvisen od vremenskih prilik v teh krajih. Vsekakor bo skušal

z letalom preleteti

vso celino od Weddelovega morja do Byrdove Male Amerike. Ta proga meri v dolžino 4500 km in gre večji del preko ozemlja, ki jih še nikoli ni videlo človeško oko. Nalaga za ta polet si je dal Ellsworth zgraditi kovinast enokrovnik z imenom „Zvezda Severnica“, ki prenese breme 4 tone z brzino 225 km na 11.500 km brez pristanka. Tako

zmogljivih letal

je danes še prav malo. V 20 urah bo lahko zmagovalo vso progo — če ne bo po poti kaj nesreč.

Noben človek ne bi vedel povedati, kaj bo Ellsworth gledal na tem potovanju, ogromno ledeno planjavo ali divje razdrpana zaledenela gorovja. Skušal pa bo ugotoviti, da-li je gorska veriga Kraljice Maud, ki jo je Amundsen odkril l. 1911., v zvezi z gorami

Grahamove dežele. V tem primeru bodo bodoča raziskovanja odkrila nemara most

Raziskovalec Lincoln Ellsworth

med Antarktido in Avstralijo. Med pripravami za veliki polet bo skušal na otokih Snow Hill in Seymour dobiti

ostanke antarktičnega živalstva,

kakršno je živel nemara pred 100 milijoni let. Človeških ostankov gotovo ne bo dobil, kajti človek je dosti mlajši od antarktične ledene kape.

Kar se tiče praktičnih vrednosti polarnega raziskovanja, bi bilo omeniti, da imajo vremenske prilike v Antarktidi velik vpliv na vreme južne poloble (podobno tudi vreme v Arktidi na vreme severne poloble). Znano je n. pr., da so

izredno nizke temperature

v Antarktidi v zvezi s sušami v Južni Ameriki, a ker suše tukaj spet vplivajo na letino in živinorejo, bi bilo velikega pomena, če bi dobro vedeli za vremenske prilike v Antarktidi, saj imata južnoameriško poljedelstvo in živinorejo ogromen pomen za svetovni trg. Morska plošva in transoceanski zračni promet bi tudi imela le veliko korist od tega, če bi poznali meteorološke razmere na tečaju. Prav tako bi bilo za ladijsko plošvo in zračni promet važno, če bi vedeli, kakaj ležita

zemljepisni in magnetni tečaj

tako daleč vsakebdi.

Kar se tiče sprememb antarktične polarne kape, pa je to vprašanje tudi preveč važno, da bi se mogli zadovoljiti z golimi podmenami, da se ta kapa po obsegu širi ali ožji. Led leži tu nad ozemljem, ki je večje od Evrope in Avstralije skupaj, debel pa je povprečno nad 2 km. Lahko si mislimo, da ni za človeštvo prav nič nevarno, ali ima ta velikanska masa ledu tendenco, da se poveča ali zmanjša. Saj vsi vemo kakšen vpliv so imele ledne dobe na razvoj sveta.

Gorje njemu, ki sta ga vzeli na muho!

V Londonu imajo ženski klub, kjer si članice krajšajo čas s streljanjem na muho!

Pod britvijo padavičnega brivca

Zareza od ust do ušesa

Na Dunaju se je moral te dni zagovarjati pred sodniki brivski mojster Rudolf K. Mož je epileptik in ko je nekega dne baš bril nekega gosta, ga je presenetil napad. Ni utegnil več pravočasno umakniti britve in ta je gostu

prerezala lice od ust do ušesa. Strašna rana se je le počasi zacelila in brazgotina po njej bo ranjencu ostala vse živice dni.

Državni tožilec je videl v tem, da izvršuje K. kot epileptik svojo obrito, prestopke zoper nevarnost življenja.

K. se je zagovarjal, da se pač ne spominja, kako se je stvar izvršila. Epileptičen napad ima vsak mesec in to večinoma ponoči, ko je v postelji. Čuti ga običajno nekoliko dni prej, le tisti krat ga je dobil iznenada. Sodnik mu je dal dober svet, naj britje prepusti kakšnemu pomočniku.

sa mpa naj ljudem umiva glavo ali fih frizura, tu se ne more dosti zgoditi, tudi če ga preseneči napad. Toda možu gre posel tako slabo, da si pomočnika ne more privoščiti. Ta in druge olajševalne okoliščnosti so sodnika pripravile do tega, da ga je obsodil samo na 10 šillingov globo.

Tragedija v Sahari

Iz Pariza poročajo o strahotnem koncu francoske ekspedicije, ki se je napotila skozi Saharo. Štirje avtomobilisti so 22. maja odrinili iz Agadesa v francoski vzhodni Afriki proti Hoggarju. Bili so uverjeni, da bodo srečno dospeli na cilj.

Ko pa ni bilo več dni po njihovem odhodu nobene vesti o tem, da so prišli na mesto, so francoske oblasti odredile poizvedovanje. Preiskali so tudi neko zapuščeno pot skozi puščavo, pot, ki je že davno opuščena. Na tej poti so našli iskalci na zapuščen avtomobil in dva potnika. Oba sta bila silno oslabela zaradi lakote in žeje. Pripovedovala sta, da sta z dvema tovarišema iskala pot do ljudskih naselij in so pri tem vsi štirje zgrešili pravo smer. Njuna tovariša sta pri tem zablodila predaleč in tako obnemogla, da sta umrla sredi puščave, onadva pa sta trpela tako strašno lakoto in žejo, da sta malone zblaznela. Obenem so našli iskalci v puščavi kosti neke 25 letne Angležinje, vdove po letalcu, ki je umrl pred mesecem dni in okostje nekega Angleža, ki je živel v Svisi in je oče treh otrok.

Zdravnik kanadskih petorčic — odlikovan

Angleški kralj je odlikoval kanadskega zdravnika dr. Defoeja, ki se mu je posrečilo ohraniti kanadske petorčice zakonov Dionne pri življenju. Podelil mu je veliki red za civilne zasluge. Dr. Defoe je, kakor znano, izposloval, da so za petorčice zgradili poseben sanatorij, kjer jih negujejo. Zdravniku ne bo treba priti po odlikovanje na Anglesko, marveč mu ga bodo poslali v Kanado, da ne ostanejo petorčice brez zdravniškega nadzorstva.

Nekaj za atlete

Skrivnost pešanja telesne moči med treningom

Prof. dr. Upton Lawton s Kolumbijskega vseučilišča v New Yorku pravi, da je odkril skrivnost, zakaj marsikateri atlet nenadoma odpove, kar je spravila v obup že marsikakšnega trenerja olimpijskih moštev. Ta skrivnost tiči v nezadostnem izločevalnem delu dveh žlez v človeškem tilniku, tako zvanih paratiroid. Če obole, gre s človeško močjo naglo navzdol, a hrana, ki vsebuje vitamin D in kalcij, jih spravi do rednega dela in tudi atlet spet »funkcionira«.

Poskusi z živalmi so pokazali, da povzroča odstranitev teh žlez neizbežno smrt. Lawton je svojo zdravilno metodo preizkusil z uspehom pri mnogih lahkih atletih, ki so jim telesne sile med treningom opesale. Določili so ga za zdravnika olimpijskega moštva, ki ga pošljejo Američani prihodnje leto na olimpiado v Berlin.

Smrt D. N. Dunlopa

V Londonu je umrl po kratki boleznici D. N. Dunlop, predsednik mednarodnega izvršilnega sveta svetovne konference o energiji. Pokojnik je do konca svojega življenja s simpatijami spremljal tudi delo jugoslovenskega odseka v imenovani ustanovi in je rad podpiral njegove predloge, kadar je šlo za prestiž Jugoslavije v tujini.

KARIKATURA

Stanley Baldwin, bodoči predsednik angleške vlade

Potni list za potepuhe

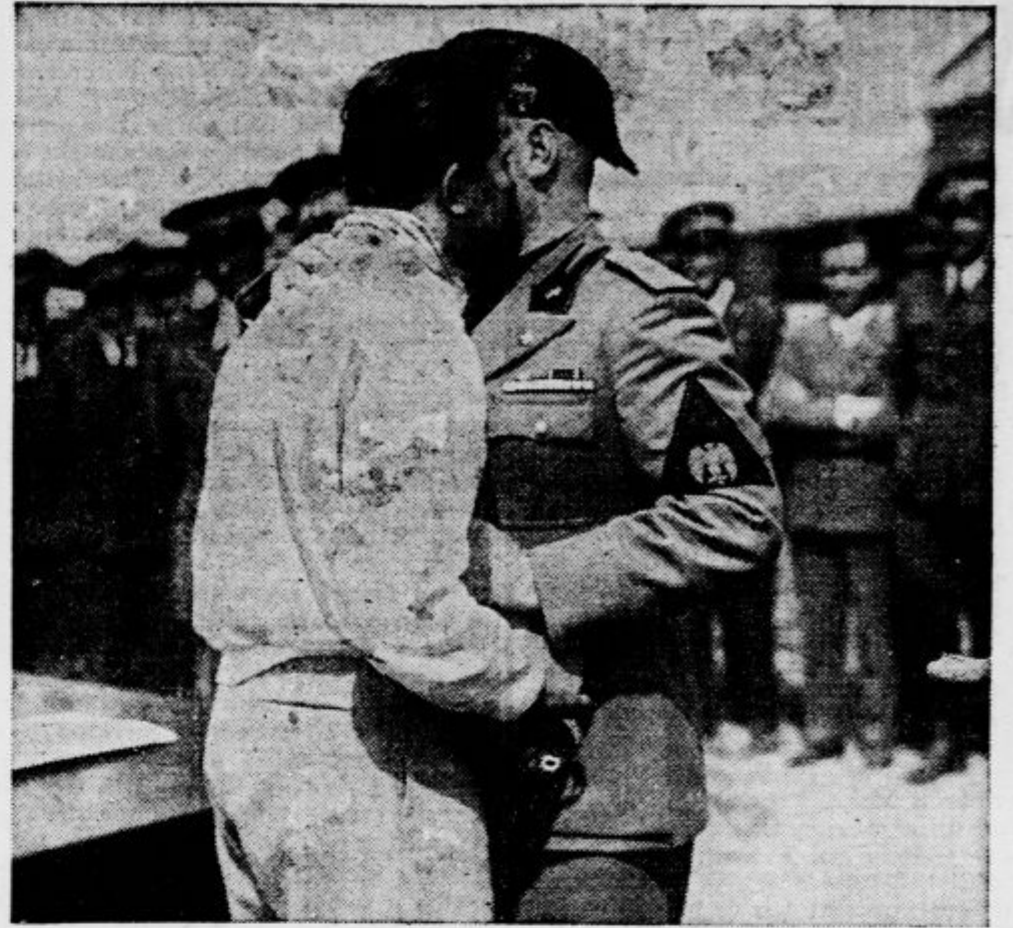
V Nemčiji imajo navzlic vsem prizadevanjem vlade, da bi omilila brezposelnost, kakšnih 70.000 potepuhov, ki jih nikakor ne morejo spraviti v sklad z vsakdanjim življenjem in delom. Zato si je bavarska vlada, ki ima s potepuhi največje plegavice, izmislila originalen izhod: predlaga namreč za vsakega potepuha potni list, ki naj dokaže, da je potepuh prehodil vsaj 25 km dnevno. Kdor se ne bi mogel izkazati z vsaj toliko prehojeno distanco, naj bi se po predlogu bavarske vlade poslal v delavsko taborišče.

Prvenstvo na svetovnih morjih ima

Orjaški francoski prekomornik je prispel iz Evrope v Ameriko v rekordnem času 4 dni, 3 ur in 2 minuti. Prišel je čez Atlantski ocean za celi 2 uri in 28 minut prej kakor dosedanja najhujša ladja sveta

Eden, nad katerim ima svoje dopadenje

Bruno Mussolini, sin italijanskega ministrskega predsednika, je prošle dni napravil skušnjo za pilota. Uvrstili so ga takoj v službo. Fant, ki ga oče jako ljubeznivo pritiska na svoje srce, je najmlajši pilot v italijanski vojski

Filmski raj in pekel

„Trader Horn“ — prokletstvo za Edvina Boothova

Kakor bo znano mnogim našim študentjem, je imela glavno žensko ulogo v ameriškem ekspedicijskem filmu „Trader Horn“ mlada filmska igralka Edvina Booth. Leta 1929. se je vrnila iz Afrike z novo, lepo pogodbo s tvrdko, ki jo je zaposlila v tem filmu, toda od tistega časa, je njeno življenje tudi

pravo peklo.

Kmalu po povratku so se ji namreč pojavili znaki čudne bolezni. Sprva se je večkrat hipoma onesvestila in je ležala v krčevitem stanju po več ur, ne da bi ji mogli zdravniki pomagati. Potem je za cele dneve

izgubila spomin.

govoriko in vid, na zadnje so se ji začeli pojavljati večdnevni mrtvoudi. V normalnih dnevih med napadi je skušala zadostiti pogodbam, ki jo je imela s filmsko družbo, a napadi so postajali tako česti,

da so morali to pogodbo končno razveljaviti.

Družba ji je dala milijon dolarjev od-

škodnine, ker ni dvoma, da si je mlada umetnica nalezla

bolezen v Afriki

tedaj, ko je morala večino gologlava stati pred kamero ali tekati bosa skozi pragozdi. Sedaj je že šest let bolna in čedalje huje, čeprav se je že mnogo zdravnikov bavilo z njo. Te dni jo je nje oče, ameriški kirurg dr. Lloyd Woodruff, prispeljal v London, da bi jo poskušali ozdraviti zdravniki tamošnjega zavoda za

tropske bolezni.

ki je najslavnejši te vrste na svetu. Prispeljal so jo v temni kabini in prenašali jo morajo na nosilih, ker je vsa mrtvoudna in slepa.

Oče nesrečne mlade dame pripoveduje, da se ta v dnevih, ko se počuti bolje, bavi s pisanjem, in sicer

piše najraje pravilnice.

ker je velika ljubiteljica otrok. Naderjena je tudi za kiparstvo. Najbolj trpi zaradi tega, ker ji strašna bolezen preprečuje nastopanje v filmu, kar ji je bil življenjski smoter.

Junjsko vreme

Kaj napoveduje A. Brieskorn?

V Stockerau v Avstraliji imajo učitelja Adolfa Brieskorna, ki ima baje poseben dar in posebno metodo za napovedovanje vremena na dolge roke. O junjskem vremenu je napovedal Brieskorn naslednje:

Sploščka, posebno na jugu, hude nevihte, delno s točo in nativi ter ohladičija. Okrog 5. bolj in topleje, krajevne nevihte. Nato nekaj hladnejše, vetrovno, bolj oblačno. Okrog 9. in 11. torej za Binkošti, spremenljivo oblačno, krajevno, posebno na zapadu, malo vetrovno z nagnjenjem k nevihtam in dežju, po nekaterih krajih pa bolj. Zjutraj in zvečer občutna ohladičev. Nato spet lepo in toplo z nevihtnimi motnjami. Od 16. do 22. večja oblačnost, veter in padavine okrog 17. 19. in 21. Posebno okrog zadnjega termina pretirajo hude krajevne nevihte s točo. Nato sončno in čedalje topleje, deloma nevihtno, posebno okrog 26. in 30.

Svatbena potovanja naprodaj

Trgovski dom Wanamaker v New Yorku je uvedel nov »artikle«: svatbena potovanja. Zakonca, ki prestopita prag trgovskega doma, si lahko izbereta poljubno potovanje tako glede dolžine kakor glede cene. V ceni so vračunane vse dajatve, takse in napitnine. Ko se vrnete mladoporočenci s potovanja, pa stopita v stanovanje, ki so ga za njune odsotnosti pripravili uslužbenci Wanamakerjevega trgovskega doma.

Nov nemški posredovalec

Kancelar Hitler je imenoval svojega zamenjopolitičnega svetovalca von Ribbentropa za izrednega poslanika v posebni misiji. Ribbentrop se mudi trenutno v Londonu

S kosom mila in bajonetom v Afriko

Kako so v Italiji »navdušenje za vojno«? Abesinijo, kaže prigoda z osemletnim dečkom, ki ga je ustavil neki železniški uradnik na postaji v Genovi, kamor se je fante pripeljal z vlakom iz Milana.

Ker ni deček hotel nič določnega povedati o sebi, ga je uradnik spravil na policijski komisariat, kjer so kmalu dognali, da je mali s svojimi malimi prihranki ponoči pobegnil iz očetove hiše, da bi prišel v Afriko in se udeležil — vojne proti Abesiniji. Vsa njegova prjaga je bila: ilustrirana brošura o Afriki, časnik, kos mila in bajonet. Dečka so vrzili njegovemu očetu, bančnemu uradniku.

A NEKDOTA

O mršavosti slavne francoske igralka Sare Bernhardtove je krožil svoječasno po Parizu naslednji dialog:

»Kaj pravite o Sazi Bernhardtovi?«
»Sim — deska med deskami, ki pomenijo svet!«

VSAM DAN ENA

»Jutri vas povabim na svojo poroko!«
»Jutri ne morem priti, prijatelj, ker sem nezdrav, pač pa popitjem, če hočeta.«

S P O R T

Primorje končno veljavno osvojilo pokal »Novosti«

Kakor smo poročali že v ponedeljskem »Jutru«, je Primorje doseglo na državnem lakoatletičkem prvenstvu za moštva 95 tisoč 596 točk. Končno veljavna vrstnega reda nismo mogli še objaviti, ker točke zagrebških klubov še niso bile izračunane. To se tudi do danes še ni zgodilo, iz kakšnega vzroka nam je res nerazumljivo. Vendar pa tudi zagrebške »Novosti« priznajo, da je Primorje v tretjič postal državni prvak ter s tem definitivno osvojilo lepi pokal. Zdi se, da bo vrstni red naslednji:

1. Primorje 95.596 točk, 2. Hašk okoli 45.000, 3. Železničarji 32.450, 4. Ilirija 30.797, 5. Concordia okoli 20.000, 6. Marathon okoli 8000, 7. Makabi okoli 6000.

Mogoče se bo ta vrstni red izpremenil v toliko, da bi Ilirija s svojimi srednješolci, ki bodo startali čez 14 dni, prehitela mariborske železničarje, ki so se izkazali kot zelo močne v lahki atletiki. Tudi zagrebški klubi bodo še nekoliko povečali svoje številke, ali ne mnogo. Gotovo je, da bo lepi pokal zagrebških »Novosti« definitivno prišel v Ljubljano.

Dogodki v drugem razredu

so se to nedeljo razvijali za nadaljnje kolo. Tudi tokrat so bili na delu samo trije pari, četrti za to kolo določeni par, Mladika - Korotan, je poskušal opraviti že na praznik, pa je dež opravil o polcasu pri stanju 2:0 (!) za Mladiko prekinil. Sicer pa so bili rezultati te nedelje: Reka : Svoboda 7:0 (2:0), Slovan : Slavija 2:1 (1:0), Sloga : Mars 0:0.

Težišče situacije je bilo tokrat v srečanju med Marsom in Slogo. Poljanec je skoraj uspel veliki udarec, ki se ni hotel posrečiti nobenemu moštvo; toda le za nedolgo rezultat je bilo sil. Odskipli so z njim Slogi zelo važno točko, tako da se ji je preostale vrh tablice zaenkrat zamajal. Borba za vrh bo v samem finishu še izredno zanimiva. Prihodnje srečanje Sloga je prav z nevarnim konkurentom Reko, ki ji je sedaj — po izgubljeni točki z Marsom — Sloga namah postala dosegljiva. Če Reka zmaga, je z boljšim količnikom vrh tablice; vsaj teoretično, kajti še pred pomenkom s Slogo ima zelo važen pogovor z Marsom, ki je pravkar pokazal, da hoče tudi sam sodelovati o prvih mestih.

Položaj je torej tak, da mora Sloga zmagati nad Reko in poleg tega vzeti Jadranu vsaj eno piko, pa je sigurna prvega mesta. Tudi če z Reko remizira, a nad Jadranom zmaga, ji prvo mesto ne odide. Reka pa mora do prvega mesta premagati dve težki oviri: zmaga mora najprej nad Marsom, potem se proti Slogi. V tem primeru bi bila prva. Tudi Mars ima še možnosti za prvo mesto, toda zelo rahle: sam bi moral zmagati v obeh še preostalih tekmah (proti Reki in proti Grafiki) poleg tega pa bi moral Sloga zgrubiti proti Reki in proti Jadranu. Ta verjetnost pa je minimalna in ostane le pri bolj realni možnosti: da se bo borba za prvo mesto odločila med obema pretendentoma, t. j. med Slogo in Reko.

Pristaš Reke so z velikim pesimizmom pričakovali nedeljske tekme s Svobodo, zlasti z ozirom na mišerno igranje Reke proti Slovanu. Toda bili so prijetno iznenadeni. Reka je dokazala, da zna odlično zaigrati, ko gre za pomemben naslov prvaka II. razreda. Svobodašem zaradi odlične obrambe Reke ni uspelo zabiti niti častnega gola. V obrambi se je zlasti odlikoval Bervar, ki je prvič nastopil za belo-moderne barve. Tudi drugi branilec je dobro čistil, kar pa se ni dalo, je v lepem stilu pobral vratar. Krilci so bili vedno na mestu ter pridno dajali napadu žego. Pred odličnim napadom pa je moral vratar črno-rdečih sedemkrat kapitulirati.

S tem rezultatom je stopila Svoboda — s slabšim količnikom — zopet za Korotana. Nemara da bo tam ostala, razen če ni uspela v svoji zadnji borbi, proti Slovanu. To morda ne bo niti taka umetnost, saj je Slovan jedva rešil obe točki proti Slaviji. Samo 2:1 je kaj morda rezultat, za Slavijo pa pomeni odločen napredek.

Tablica je do nadaljnjega takša:

Sloga	16	12	2	2	49:21	26
Reka	16	12	0	4	62:20	24
Mars	16	10	2	4	47:12	22
Grafika	16	9	3	4	54:25	21
Slovan	16	9	3	4	42:23	21
Jadran	16	8	1	7	37:27	17
Korotan	15	4	3	8	26:41	11
Svoboda	17	5	1	11	31:52	11
Mladika	15	2	0	13	14:67	4
Slavija	17	1	1	15	13:87	3

V tej tablici rezultat Mladika : Korotan 2:0 ni upoštevan. Prihodnjo nedeljo so na vrsti tekme: Svoboda : Slovan, Korotan : Jadran, Reka : Mars (!), Slavija : Mladika (mali derby).

Službene objave LNP

(Seja k. o. 28. maja 1935)

Navzoči: Kralj, Logar, Galof, Kosirnik, Dolenc, Strah, dr. Dougan, Košir, Kos; dr. Perko kot revizor.

Kaznuje se po paragrafu 31 kaz. prav. Oblak Mirko, Hermes, s 14dnevno zabrano igranja. — Suspendira se po paragrafu 55 kaz. prav. Drapekar Vinko, Svoboda, Ljubljana. Ugotovi se, da je bila prijava Hvala, Svoboda, Ljubljana, po sodniku zaradi prestopka na tekmi 28. aprila 1935 prečitana na seji k. o. 16. maja 1935. Kaznuje se po paragrafu 18 in 35 kaz. prav. Babihi, Svoboda, Ljubljana, s tritedensko zabrano igranja. Kaznuje se po paragrafu 30, 31 kaz. prav. Kamnikar Viktor, Svoboda, Ljubljana, s 14dnevno zabrano igranja. V kazenski zadevi Zupančič France in Perovič Josipa se zaelišjo priče, poleg prič sodelujejo Hvale Maks. Kaznuje se po paragrafu 36, 33 kaz. prav. Cimperman Lojze, Reka, z 12mesečno zabrano igranja; klubu se prepove, da bi mu v času trajanja zabrane igranja poveril katerikoli funkcijo v klubu ali na igrišču. Zabeleži se izključitev igralca Humer Makea dne 28. aprila t. l. Kaznuje se po paragrafu 24, 13 kaz. prav. Tuma Maks, Slovan, s 12mesečno zabrano igranja. Kaznuje se po paragrafu 24, 13 kaz. prav. Gerjol Dolfe, Slovan, s 14dnevno zabrano igranja. Prijava Korotana, Ljubljana, št. 16 z dne 27. III. t. l. se položi a. a. ker ni v zahtevanem roku predložil dokazilnega materiala. Kazenski zadeva igralcev Kozjek Vinko in tovarišev s tekme Bratstvo : Korotan se preloži na prihodnjo sejo. Kaznuje se po paragrafu 30, 31 z uporabo paragrafa 13 kaz. prav. Takáč Stjepan, CSK, s sedemdesetdnevno zabrano igranja.

Vse kazni tečejo od dneva objave.

Ker ni O. O. Maribor dostavil zahtevanih naknadnih zasluzanj, se dvigne suspenz Sloga Juliju, Ilirija, in se bo zadeva vzela ponovno v pretraz, čim prispe material. Poziva se O. O. Maribor, da v roku petih dni dostavi zapisnik o zaslišanju Kirbiša in službujočega odbornika Kneza.

Uvede se kazensko postopanje proti igralcem: Pavel Dežman, Sloga, Ljubljana, Harbiht Josip, Svoboda, Ljubljana, Gostiša Ladišlav, Svoboda, Zg., Likovič Franc, Litija, Geštrin Ferdo, Slavija, Lapornik Slavko, Rejše, Janežič Josip, Primorje, Seifert Viktor, Rapid, Razinger Slavko, Savnik Pavel, oba Bratstvo; s takojšnjim suspenzom pa proti igralcem: Prounseis Alfonz, Sloga, Ljubljana, Gorenjec Franc, Litija, Čabin Vinko, Svoboda, Zg., Čiuba Tine, Reka, Močnik Slavko, Hermes; proti vsem suspendiranim igralcem se je uporabil paragraf 67 kaz. prav. — Tajnik III.

Dirkači — motociklisti

ki so se pripravili za nedeljske in ponedeljske dirke na Hermesovem dirkališču so: Starič Ludvik, Skopec Viktor, Prešeren Jože, Seunig Stane, Seunig Vital, Jelovčan Rajko, Stepančič Stane (vsi člani Hermesove sekcije); Šiška Janko, Vovk Albin, Erjavec Janko, Lapajne Julij, Jesenovec Slavo (vsi MK Ilirija); Čerič Hinko, Čerič Slavko, inž. Lotz Rud., Sela M. (člani MK Maribor); Cisar Stjepan, Koplč — Kralj Gabrijel, Šostarko Kazimir, Jaguš Stjepan, Babič Jerko (IHMK Zagreb).

Kakor je iz tega seznama razvidno, bomo na prireditvi videli res najboljša jugoslovanske dirkače za dirt-track dirkališče. Prva poizkušnja večine njih bo že v soboto 8. t. m. popoldne, t. j. dan pred glavnim nastopom in bo tako občinstvo lahko že v naprej videlo favorite obeh naslednjih dni. Z ozirom na olajšanje vstopa na dirkališče k prireditvi, je organizator dal vstopnice v predprodajo. Dobijo se pri tvrdkah: Alpina, Gorec, Sport-Kmet.

Kakor pa poročila večerajšnji »Slov. Narod«, se je znani naš dirkač Lukvick Starič v nedeljo na mednarodnih dirkah ponesrečil. Zdravniki so ugotovili, da si je Starič hudo pretresel možgane in da ima globoko rano nad desnim očesom in mnogo manjših ran na ostalem telesu. Z njegovim

startom na mednarodnih dirkah Hermes ob binkoštih pa ne moremo računati. Simpatičnemu »letečemu Kranjcu« pa želimo iz vsega srca čim prejšnje okrevanje.

Kandidati za nogometne sodnike. Danes ob 20.30 sestanek v novem lokalu LNP Pražakova 8-I.

SK Ilirija (nogometna sekcija). Trening I. skupine danes in v petek ob 17. II. skupine in juniorjev v četrtak. Črtan je iz sekcije zaradi nedisciplinirane igranje Primožič Ludvik. II. skupina se opozarja na objavo v članski knjigi.

Nogomet na Jesenicah. V nedeljo popoldne se je vršila na igrišču Bratstva prijateljska nogometna tekma med enajstoričnega Sloga iz Ljubljane in Bratstva z Jesenic. Tekma je končala neodločeno 0 : 0. Bila je zaradi raznih drugih prireditev na Jesenicah in v okolici slabo obiskana.

Sportni in kolesarski klub Mislina v Slovenjgradcu je priredil v nedeljo klubsko kolesarsko dirko na progi Slovenjgradec - Mislina - Slovenjgradec (25 km), na kateri so bili doseženi sledeči rezultati: 1. Mlačah Josip 48.29, povprečna brzina 31.06 kilometra, 2. Paradiž Fortunat 48.30, povprečna brzina 31.05 km, 3. Sešel Ivan 48.32, povprečna brzina 31.04 km, 4. Hender Franc 50.15, povprečna brzina 29.91 na uro. Startalo je vsega 7 dirkačev. Borba je bila zelo ostra.

Zimskosportni odsek Savinjske podružnice SPD v Celju priredi na binkoštni ponedeljek 10. junija tekmo v alpskem smuku s Škarij pod Ojstrico (2100 m) do Klemenčevke planine. Start ob 11. dopoldne. Višinska razlika 650 m. Dolžina proge približno 1900 m, povprečna nagibnost terena 29 stopinj. Ker ima proga alpski značaj, naj se pripravijo le alpskega terena vajeni tekmovalci. Tekmuje se po pravilih JZSS, in sicer vsak tekmovalec na lastno odgovornost. Prireditelj si pridržuje pravico, progo prestaviti ali pa v primeru slabih vremenskih prilik tekmo odloži. Prijavnina 5 Din. Prvi prejme diplomu in naslov »Prvak Logarske doline«, drugi in tretji dobita diplomu. Prijave treba poslati do sobote 8. junija na naslov SPD Celje. Prijave se sprejmejo tudi v Aleksandrovo domu v Logarski dolini do nedelje zvečer.

TKD Atena. Danes ob 19. je na igrišču Atene v Tivoliju sestanek vseh lahkotletini in hazenašic.

Iz življenja na deželi

Iz Kranja

— Podmladka JS na drž. realni gimnaziji in drž. tekstilni šoli razvijata svoja prapora v četrtak 6. t. m. ob pol 9. zvečer v gimnazijski telovadnici. Oba agila podmladka gotovo zaslužita, da se vsi prijatelji mladine udeležijo te akademije ter nudi moralno oporo za še uspešnejše bodoče delovanje. Vstopnine ni, prostovoljni prispevki pa se bodo uporabili izključno za organiziranje letošnjega izleta obeh podmladkov na obale Jadrana.

Iz Ljutomera

Ij— Prvi prapor naraščaje JS v Pomurju. Šele nekaj let deluje naraščaja Jadranske straže na tukajšnji meščanski šoli in že je razvil svoj prapor — kot prvi v obmurskih krajih. V nedeljo je priredil v Sokolskem domu akademijo, ki se je udeležilo precej občinstva, dasi bi bila prireditelj za služila več pozornosti. Po državni himni, ki jo je zapel mladinski zbor, sta sledili dve deklaraciji, nato pa Pesem stražarjev. Pred vsem članstvom podmladka je voditeljica gđ. Šušteršičeva govorila z zanosom o našem Jadranu in nalogah njegovih mladih stražarjev, nakar je kumica, ga. dr. Farčnikova razvila lični prapor in ga z navdušujočimi besedami izročila predsedniku naraščaje Simenčiču, ta pa praporščaku. Katehet g. Munda je nato prapor blagoslovil in praporščak ga je zavil med pomorskim in domoljubnim gesli. Potem je orkester učenecv kot prehod zaigral barokarolo. Naslednja točka je bilo taborenje ob morju: spavajoči jadranski stražarji, prihod morskoga skrata, ples morskih vil, ki je posebno ugajal zaradi svoje slikovitosti, nato jutranja opravila tabornikov, molitev in zajtrk, vaje večjih tabornikov z buzdovami, ki so jih izvedli strumno in lepo in kot sklep prihod tabornice, telovadne vaje in kolo vse taboreče mladine. Vse prizore te točke je spremljal mladinski zbor pod vodstvom gđ. Scheithauerjeve. Pesem »Ringaraj«, efektna skladba g. dr. Mlinarja in polgarska pesem »Domovini« sta zaključili uspešni spored, v katerega so bili učiteljstvo in vsa mladina položili mnogo truda.

Iz Ptuja

j— Regulacija Grajene se bo nadaljevala. Te dni se je mudil v Ljubljani mestni predsednik g. Jerše in posredoval pri banki upravi zaradi nakazila nadaljnjega obroka za regulacijo potoka Grajene. Posredilo se mu je doseči, da se bo nakazal nadaljnji obrok 90.000 Din delno iz banovinskega bednostnega sklada in delno iz banovinskega gradbenega sklada za javna dela. Ta denar se bo porabil za regulacijo Grajene v mestu in pa v Krčevini. Številni brezposelni bodo tako spet imeli delo. j— Tudi v siromašnih Halažah bo zaplatal prapor JS. Po zgledu drugih podmladkov si je tudi podmladek JS pri Sv. Trojici v Halažah nabavil prapor. Slovenska blagoslovitev prapora bo v nedeljo 9. t. m. Blagoslovne obrede bo opravil domači župnik g. Jazbinšek Franc. Tako se širi misel Jadranske straže tudi v naših najsiromašnejših krajih. Zeleti je pa, da bi s pomočjo kakršnekolik podpore prišli tudi haloški siromašni enkrat na morje. j— Dobri plen ptujske policije. Ptujska policija je že dalje časa opazovala 83 letno preužitkarico Antonijo Megličevco iz Hajdine pri Ptuj, da se peče s sumljivimi posli. Te dni jo je zasledila, ki je hodila po mestu od hiše do hiše ter prodajala saharino. Pri preiskavi so ji zaplenili večjo množino saharine. Dobila je precej milo kazeno: globo 500 Din.

j— Zaradi ljubice z nožem v prsi. V nedeljo zvečer okoli 19. ure je bil napaden Caf Feliks, kočarjev sin od Sv. Urbana. Na njega je imel piko neki fant iz Janeževcev zaradi dekleta. Zasledil je Cafu nož v desno stran prsi in mu hudo ranil pljuča. Cafu skušajo v bolnišnici rešiti življenje.

ŠOSTANJ. V šmihelski farni cerkvi sta se v soboto poročila g. Jurč Polutnik žandarmerijski podnadrednik, službujoč v Nišu, in gđ. Franciška Vraničeva iz Vranja.

NARODNO GLEDALIŠČE U

REPERTOAR

DRAMA.

Začetek ob 20.

Sreda, 5. Zlato tele. Sreda. Četrtek, 6. junija: Beneški trgovec. Red Četrtek. Petek, 7. junija: zaprt. Sobota, 8. junija: Bunbury. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

OPERA.

Začetek ob 20.

Sreda, 5. Zemruda. A. Četrtek, 6. junija: Kratko življenje in balet Petruška. Red B. Petek, 7. junija: zaprt.

Drama.

Abonenti reda Četrtek imajo 6. t. m. »Beneškega trgovca«, znano Shakespearejevo igrjo, ki jo igrajo vsi svetovni odri, ker se odlikuje z močno dramatično in najsutilnejšo liriko izpod peresa genialnega pesnika. Glavno vlogo igra g. Milan Skrbinec. Tragična usoda žida Shylocka sredi vsega beneškega mladine daje delu resno noto, temni element, kateremu je nasprotje vedra pojava Portije, polna dobrote in šegavosti. Shylockovo čer igrata tokrat gđ. Rainerjeva. Režiser je C. Debevec.

Opera.

»Zemrudac, opera v petih slikah, ki jo je skomponiral poljski skladatelj Raulo Korczalski, se poje danes za red A. To je zgodba o orientalskem princu, ki snubi preoblečen v berača lepo Zemrudo, a ga hoče izbrati maščevalni kadi, da bi spravi svojo sovražnika v sramoto. Toda pretkana Zemruda ga izplača na enak način ter postane srečna s princem. Izvrsni libreto in efektna muzika z orientalskimi folklornimi motivi dajejo delu nesporno veliko umetniško vrednost. Dirigent dr. Svava.

De Falla opera »Kratko življenje« in Stravinskoga balet »Petruška« se bosta izvajala dne 6. t. m. za red B. Obe deli sta muzikalno izredno invencijno ter spadata med najvrednejša dela svetovnega slovesa. Operni libreto ima za vsebino orisan kontrast med bednimi španskimi cigani in bogataši. Nesrečna ljubezen ciganke Salude je snov dejanja. Glavne partije pojejo: ga. Brolihovala in g. Marčec ter ga. Golobova in g. Marjan Rus. V baletu »Petruška« plešejo solo: ga. Bravničarjeva, gg. Golovin in Frelih. Koreografija je Golovinova, sodeluje pomnoženi baletni zbor. Dirigent: ravatelj Polič.

Zaradi slabe prodaje se gostovanje mariborskega gledališča ne more vršiti, zato dobe vsi, ki so kupili vstopnice, vrnjen denar pri dnevi blagajni v operi.

Na binkoštno nedeljo in na binkoštni ponedeljek 9. in 10. t. m. uprizaro v drami ob 15. uri popoldne Gregorinovo pasijonsko igrjo »V času obiskanja«. Delo je imelo doslej jako lep uspeh in je privabilo številno občinstvo v teater. V drami prikazuje avtor najvažnejše in najpretnesljivejše prizore iz Jezusovega trpljenja in njegove smrti. Stevilni ansambel, lep kostumi in slikovita inscenacija so pripomogli delu do tolikoga uspeha. Režiser: E. Gregorin. Cene znižane.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. Čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlažnost v odstotkih, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 0—10, 7. padavine v mm, 8. vrsto padavina. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

4. junija

Ljubljana 7, 762.2, 15.0, 85, 0, 10, dež, 2.7; Ljubljana 13, 763.0, 19.9, 64, W1, 3, —, —; Maribor 7, 762.5, 14.0, 90, NW2, 9, dež, 14.0; Zagreb 7, 763.1, 17.0, 70, W3, 8, —, —; Beograd 7, 762.8, 18.0, 80, S1, 10, dež, 2.0; Sarajevo 7, 764.7, 16.0, 80, 0, 6, dež, —; Skopje 7, 763.9, 19.0, 70, 5, —, —; Kumbor 7, 764.1, 18.0, 90, WNW3, 4, —, —;

PRODAJA

Državna hipotekarna banka prodaja iz proste roke svoja zemljišča

in to:

med ulicami: Knez Miletino, Porečko, Radničko, Klaničko in Bulbulderskim bulvarom

v površini 17.447.76 m², ki je razdeljeno na 31 parcel, katerih velikost se giblje med 423 in 680 m².

med ulicami: Knez Miletino, Cvijčev, Kralja Dragutina in Lisinskega

v površini 6.261.09 m², ki je razdeljeno na 18 parcel, katerih velikost se giblje med 300 in 458 m².

med ulicami: Radničko, Potom k Dunavu, posestvom mestnega poglavarstva mesta Beograda, Lukom Milušića, trg. iz Beograda

in posestvom direkcije državnih železnic v površini 68.680.58 m², ki ni parcelirano. Na tem posestvu so dvorišča za živino, hlevi, tovarne krvi, uradnišnica in delavska stanovanja, majhna klavnišnica s tovarno salam z ostalimi stranskimi poslopi.

Pogoji za prodajo:

1. Interesenti položijo kavelj 10% od stavljene cene v gotovini ali v državnih vrednostnih papirjih.
2. Vsako — od teh treh zgoraj navedenih posestev se prodaja kot celota brez ozira na to, je-li parcelirano.
3. Prodaja zavisi od odobritve Državne hipotekarne banke. Ako banka odobri prodajo, je kupec dolžan, da v roku treh mesecev po odobritvi položi vso kupnino. V primeru, da ne položi kupnine, mu seveda kavelj v korist blagajne Državne hipotekarne banke.

Pozivajo se interese, da naslovijo do 8. junija t. l. banki pismene ponudbe.

Vsa potrebna pojasnila zamorejo dobiti pri direkciji za izvršbo Državne hipotekarne banke ob uradnih urah od 9. do 12. ure.

Od Državne hipotekarne banke v Beogradu

štev. 34.357 od 9. maja leta 1935.

R. L. Stevenson:

SAINT-YVES

Prigode francoskega ujetnika na Angleškem

Ko sva čvrsto tepala po snegu, ki se je jel proti jutru gosto usipati z neba, sva ustanavljala načrt svojega pohoda. Sebi sem izbral ime Ramornie, najbrže zaradi podobnosti z Romainenom, Rowleya sem pa po nepremagljivem notranjem nagibu krstil za Gammona. Smešno je bilo videti njegovo razočaranje, zakaj fant se je bil sam pri sebi odločil za skromno ime »Claude Duval«.

Dogovorila sva se zastran vedenja v raznih krémah, ki se bova v njih ustavljala, in spet in spet poizkušala svoji vlogi, tako da ee nama je zdelo kar nemogoče, da ne bi bila pripravljena na vse.

»Ali ne bo zbledelo ljudi v oči, če prideva z vso to prtijago na pošto postajo?« je vprašal Rowley.

»Ze res, a kaj nama ostane?«

»Hm, gospod, mislim, da bi bilo bolj naravno, če bi sami stopili v pošto poslopje, ne da bi imeli kaj v rokah — potem bi pa rekli, da vas na cesti čaka vaš sluga s prtijago. Sodi, da sem ji tudi brez vaše pomoči kos.«

»O tem ne more biti govora, Rowley,« sem vzkliknil. »Tako bi bil popolnoma zapuščen, vsak cestni razbojnik bi te lahko oropal! A vendar je v tvoji misli nekaj pameti, in za prihodnjim ovinkom naj postane beseda meso.«

Zdaj je snežilo kakor iz uma; vsa pokrajina je bila bela, in po visokih zametih sva stopala, ko nama je prvi jutrnji svit pokazal krmo ob veliki cesti. Nekaj streljajev od te sem v zavetju ovinka

in gruče dreves naprtil Rowleyu vso najtino lastnino in gledal za njim, dokler ni srečno prestopil praga »Zelenega dragonca«, kakor je bilo napisano na izvezku gostilne. Nato sem čilo krenil proti Aylesburyju, veselo svoje prostosti in poln tiste nerazložljive dobre volje, ki jo zbuja v človeku hoja ob snežnem jutru.

Še preden sem prišel v Aylesbury, je spet nehala snežiti, in iz žlebov je v posebnih solčnih žarkih lila voda. Na dvorišču gostilne je bila gneča kolesjev in kočij, v zajtrkovalnici in pred vrati so ljudje nenehoma hodili sem ter tja. Spričo tega živahnega vrveža me je pograbil strah, da morda ne bo mogoče dobiti konj in bom tako prisiljen ostati v nevarni bratrančevi bližini. Zato sem vzlic lakoti najprej poiskal poštarja, velikega, krepkega moža sportne vnanjosti, ki je stal v kotu dvorišča in piskal na ključ.

Ko je začul moje skromno vprašanje, se je njegova ravno-dušnost izpremenila v togoten izbruh. »Pošto kočijo in konje?« je zarjovel. »Ali sem videti tak, kakor da bi imel pošto kočijo in konje? Vrag naj me vzame, če premorem kaj podobnega na svojem zemljišču, pa da ste sam vsemogočni Bog!« A tedaj je prenehel, kakor da bi me bil šele ta mah opazil, in s tihim, zapnim glasom dejal: »A vidim, da ste gentleman. Veste, kaj vam povem? Če si hočete kupiti kočijo, bi imel pripravno za vas. Londonska je, Lycettova, iz druge roke, po najnovejši modi, komaj rabljena in z izvrstnimi blazinami; na strehi ima mrežo in ploščad za prtijago, znotraj pa tok za pištole; popolnejše in bolj gosposke si misliti ne morete! Za pet in sedemdeset funtov vam jo dam, na pol zastonj!«

»Ali mislite, da jo bom sam vlačil po svetu, kakor kak branjec svojo cizo?« sem vprašal. »Ne, vrli mož, če bi kanil ostati tu, bi si rajši kupil hišo in vrt.«

»Stopiva jo pogledat« je rekel, mi segel z roko pod pazduho in me odvedel v stransko poslopje, kjer je bila kočija na ogled.

Bila je voz, o kakršnem sem sanjal za svoje namene: od sile gosposka in zložna, zgoraj bordojskordeče, spodaj pa temno zeleno pološčena. Svetiljke in stekla so se lesketale kakor srebro, a vendar je bilo vse nevsiljivo in ni moglo pritezati ne radovednih zijač ne buditi nadležnega suma. Najbrž mi je bilo po obrazu videti, kolikoj me miče kupčija.

»Nu, udariva!« je zaklical poštar. »Da ustrezem prijatelju, jo dam za sedemdeset.«

»Sitnost bo zaradi konj.«

»Hm,« je dejal in pogledal na uro, »zdaj je pol devetih. Kdaj naj bo pripravljena?«

Kaj hočete? Saj res ni bilo zelo pametno kupovati voza samo tuat milj od striceve hiše, a tako sem imel vsaj konje do prihodnje postaje. Našel sem denar na mizo, naročil, da bodi voz čez pol ure pripravljen, in šel zajtrkovat.

Miza, ki sem sedel zanj, je stala v pomolnem oknjaku, od koder je bil razgled na pročelje gostilne in od koder sem lahko gledal potnike, ki so odhajali. Med tem vrvenjem sem opazil posebno enega, ki so mu izkazovali kar nenavadne časti. Ne samo strežaji, ne, tudi natakarka, gostilničarka in celo moj prijatelj poštar, vsi so se gnetli na stopnicah, da bi mu pomagali pri odhodu. Opazil sem tudi, da se vsi ti ljudje smejejo; sodeč po tem je moral biti potnik dovipen človek in dovolj priljuden gospod, da se je znal ponižati do take družbe. V živahni radovednosti sem se nagnil naprej, a že v naslednjem trenutku sem se potuhnil za svoj čajnik. Priljudni potnik se je bil obrnil, da bi se enkrat pomahal z roko, in jaz — glej si ga spaka! — sem spoznal v tem potniku svojega bratranca Alaina!

CENE MALIM OGLASOM

Do 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.—** v znamkah.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana šte. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navednim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičjoča se malih oglasov, je naslavlјati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Majšega brivskega pomočnika

sprejem takoj salon Brezkar v Domalaju. 13136-1

Prvovrstno frizerko in dobro manikerko

sprejem takoj salon Slavica, Miklošičeva cesta 6. 13140-1

Majše šivilje

sprejem. Jernejeva 527. 13143-1

Majšega brivskega pomočnika

dobro izurjenega sprejem takoj Janko Koller, brivce Zvezniki nad Škofjo Loko. 13122-1

Fotograf, pomočnik

dobi takoj službo v fotografiji. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 13142-1

Usluženca

sprejem v bufet. Spretni in marljivi naj stavijo ponudbo na oglasni oddelak »Jutra« pod šifro »Takoj nastop«. 13177-1

Potniki

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prodaja prvovrstnih predmetov sprejemnega marljivca

zastopnika ki je že delal s tehničnimi predmeti. Intenzivni in elektronični imajo prednost. Predstaviti se je v hotelu »Metropol« zvečer med 7 1/2 in 9 uro. 13120-5

Službe išče

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Dekle

ki zna kuhati in šivati — išče mesto. Ponudbe na oglasni oddelak »Jutra« pod značko »200«. 13148-3

Brivski pomočnik

bobi strižek, ki govori hrvaško, madžarsko, in nekaj nemščine, išče službo do 15. junija — po možnosti za sezono. Ponudbe je poslati za naslov: Ladislav Horvat, pri Dobrošič, Maribor, Magdalenska 33. 13166-2

G. Th. Rotman:

Pobegli cvetlični lonci

A vendar se nama je posrečilo, da sva vzele izpod zaboja. Nato sva pogledali vanj in zapazili sladke medenjake. »Kaj če bi enega pojedli?« sem vprašala Tinko. »To bi bila tatvina,« je dejala. »Eh ti, sem odvrnila, če so ljudje tako nemarni, da naju zapro, naj naju vsaj tudi preživijo!« In tako sva se kmalu sladkali z izvrstnimi medenjaki.

Novo moško obleko

za 350 Din prodam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 13151-4

Leica

model II. optika 1:2.5, zelo ugodno napredaj v Vrboveci ulici 14, I. nadst. 13157-6

Otroški voziček

globok, dobro ohranjen, napredaj na Hradskega cesti 50. 13161-6

Nov fotoaparati

zamenjam za kolo. — Ponudbe na oglasni oddelak »Jutra« pod šifro »Vredno 1300 Din«. 13154-6

Kolesa

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Moško in damsko kolo

z originalno torpedo, ugodno napredaj v Dvorakovi ul. št. 3/1 desno. 13135-13

Kupim

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pult za trgovino in stelaže

event. zaprtje, kupim. Ponudbe na oglasni oddelak »Jutra« pod »Plačam 7 kolo«. 13150-7

Kapital

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vložne knjžice

Kmetke posojilnice, v Mestne hranilnice v Ljubljani, kupim večje in manjše, vlogi proti plačilu po dogovoru Cenj. ponudbe na oglasni oddelak »Jutra« pod šifro »Za laetno obveznost«. 13167-16

Varno hipoteko do 200.000 Din

Kmetke hranilnice prevzamem ali zamenjam knjžice za 200.000 Din — za knjžico Dravske ali Mestne hranilnice. Ponudbe na oglasni oddelak »Jutra« pod »Zamenjam«. 12768-16

Knjžico

Kmetke posojilnice, s vlogo 150.000 Din, prodam najvišjiemu ponudniku. Ponudbe na oglasni oddelak »Jutra« pod značko »Za gotovino«. 13170-16

Posest

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Krasno parcelo

600 m² veliko, v lepi legi za Bežigradom, za visokoprtiljeno ali enonadstropno hišo, prodam proti gotovini. Podmliščakova 11. 13156-30

Vrednote

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje rafinerija dragih kovin v Ljubljani. Nira ulica šte. 36 — vhod s Vidovdanske ceste (pri gostilni Možina). 70

Lokali

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Tvorniške prostore v Zagrebu

lepa, svetla in suha, okoli 800 kvadrat. metrov uporabljivega prostora, poleg tramvajev damo v našem celoti ali deloma Centralna kurjava in močan tok vplivanja. Oferte pod 400%. na Publicitas, Zagreb. 13121-19

Gostilno

dobro ideo, blizu kolo-dvora v Zagrebu, a velikim vrtom in nizko najemjino, prodam radi bolezni. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 13138-19

Vsled opustitve

Specijalne trgovine, zelo ugodno prodam vse inventar in zalogo blaga. Oddam pa tudi lokal z zelo nizko najemjino. V plačilo sprejemam tudi brailne knjžice. Ponudbe na oglasni oddelak »Jutra« pod »Kavene«, poštni predal 150, Ljubljana. 13106-19

Les

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Žagani odpadki

hrastovi, bukovni in smrekovi po najnižjih cenah vedno na zalogi pri Lavarčič & Co., Ljubljana, Vošnjakova ulica šte. 16. 13175-15

Jelova drva

s uha (odpadki od žage) 1 m dolžine, s štev. vezana v snopce, le vagonsko kolinske oddam po izredno niski ceni. — Dobavljam lahko tudi stalno jelovo žaganje. 13172-16

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trisob. stanovanje

lepo, solčno, s kopalnico in vsem komfortom, v bližini glavne pošte, oddam s t. avgustom. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 13163-31

Enosob. stanovanje

s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje

s kopalnico in kopalnico, s pritlikinami, v visokem pritličju, oddam s t. julijem v Drenikovi ulici 28. 13173-21

Enosob. stanovanje